

TURİZM
REHBERİ

TRABZON

TRAVEL GUIDE

TRA
BZO
N
KİTAP
LİĞİ

TRAVEL GUIDE

TRABZON

TURİZM
REHBERİ

Trabzon Kitaplığı: 9
Turizm-Tanıtım: 1

Yayın Koordinatörü / Publishing Coordinator
Erdem Zekeriya İSKENDEROĞLU

Yayın Danışmanı / Publishing Consultant
Hasan SELİM

Yazar / Author
Şükrü ÜÇÜNCÜ

Yayın Hazırlık / Prepared By
Mustafa KARAOSMANOĞLU
Sibel DEĞİRMENÇİ
Ebru NAZ
Gülizar CİHAN

Trabzon Kültürel Gezi Rehberi / Trabzon Cultural Travel Guide

Fotoğraflar / Photos
Trabzon Büyükşehir Belediyesi Arşivi
Trabzon İl Kültür Turizm Müdürlüğü Arşivi

Grafik Tasarım / Graphic Design
İbrahim Hotaman

ISBN: 978-605-74802-5-5

Trabzon Büyükşehir Belediyesi Kültür Yayınları No: 121
1. Baskı Aralık 2024

Baskı / Printing Lapiz
Seçil Ofset 100. Yıl Mahallesi
Massit Matbaacılar Sitesi 4. Cadde No:77 Bağcılar/İSTANBUL
Sertifika No: 44903

Trabzon Büyükşehir Belediyesi
Gülbaharhatun Mahallesi Kahramanmaraş Cad. No:159
Ortahisar/TRABZON
Yayınevi Sertifika No: 48884

Ahmet Metin GENÇ
Büyükşehir Belediye Başkanı
Mayor of Metropolitan Municipality

Tarih, kültür ve doğanın iç içe geçtiği, binlerce yıllık mirası geleceğe taşıyan kadim şehir Trabzon'a hoş geldiniz. Karadeniz'in incisi olarak anılan şehrimiz, zengin geçmiş, misafirperver insanları, eşsiz doğası ve yöresel lezzetleriyle her yıl dünyanın dört bir yanından gelen misafirlerimizi ağırlamaktadır.

Trabzon, sadece tarihî ve kültürel zenginlikleriyle değil, aynı zamanda doğal güzellikleriyle de büyüleyici bir turizm merkezidir. Tarihî manastırlarından camilerine, yeşilin her tonunu barındıran yaylalarından masmavi sahillerine kadar her köşesinde keşfedilecek bir güzellik sizleri bekliyor. Uzungöl'ün huzur veren manzarası, Sümela Manastırı'nın gizemli atmosferi, şehir merkezindeki tarihî yapılar ve modern yaşamın ahenkle harmanlandığı Trabzon, her ziyaretçisine unutulmaz bir deneyim sunmaktadır.

Trabzon ayrıca sporun, sanatın, gastronominin ve kültürün bir araya geldiği dinamik bir şehirdir. Trabzonspor'un simgelediği spor tutkusu, şehri bir spor merkezi haline getirirken, tarihî yapılar ve geleneksel el sanatları, sanat ve kültürün derin köklerini yansıtır. Kuymak, hamsi ve mısır ekmeği gibi lezzetler, Karadeniz mutfağının öne çıkan tatları olarak ziyaretçilere unutulmaz bir gastronomi deneyimi yaşatır.

Sizleri, Trabzon'un güzelliklerine tanıklık etmeye ve bu eşsiz şehrin bir parçası olmaya davet ediyorum.

Keyifli keşifler dileğiyle.

Welcome to Trabzon, the ancient city where history, culture and nature are intertwined, carrying a heritage of thousands of years into the future. Our city, which is known as the pearl of the Black Sea, welcomes our guests from all over the world every year with its rich history, hospitable people, unique nature and local tastes.

Trabzon is a fascinating tourist center not only with its historical and cultural riches, but also with its natural beauties. From its historical monasteries to its mosques, from its highlands with every shade of green to its azure beaches, there is a beauty waiting for you to be discovered in every corner. Trabzon, where the peaceful view of Uzungöl, the mysterious atmosphere of Sümela Monastery, the historical buildings in the city center and modern life blend harmoniously, offers an unforgettable experience to every visitor.

Trabzon is also a dynamic city where sports, art, gastronomy and culture come together. The passion for sports symbolized by Trabzonspor makes the city a sports center, while historical buildings and traditional crafts reflect the deep roots of art and culture. Delicacies such as kuymak, anchovy and cornbread provide visitors with an unforgettable gastronomic experience as the prominent tastes of Black Sea cuisine.

I invite you to witness the beauties of Trabzon and become a part of this unique city.

Wishing you pleasant discoveries.

İÇİNDEKİLER INDEX

MÜZE VE TARİHİ YERLER Museums And Historical Places

01

Sümela Manastırı	11
Atatürk Köşkü	15
Ayasofya	19
Ortahisar	23
Ortamahalle Evleri	27
Trabzon Müzesi	31
Uzungöl Dursun Ali İnan Müzesi	33
Trabzon Şehir Müzesi	34
Trabzon Tarih Müzesi	35
Basın Tarihi Müzesi	36
Trabzonspor Şamil Ekinci Müzesi	37
Muhibbi Edebiyat Müze Kütüphanesi	38
Bedesten	39
Alacahan	40
Kuştul Manastırı	41
Kızlar Manastırı	43
Ayavarvara Kilisesi	44
Kaymaklı Manastırı	45
Vazelon Manastırı	46
Trabzon Akvaryum ve Kuş Parkı	47
Tarihî Hasan Paşa Asker Hamamı Müzesi	49
Küçük Ayvasıl Kilisesi	50
Ortamahalle Müzesi	51
St. Michael Kilisesi	52
Taşkın Müzesi	53
Trabzon İpekyolu Müzesi	54
Kanuni Evi	55

Uzungöl	59
Sera Gölü	62
Balıklı Göl	63
Çal Mağarası	65
Altındere Vadisi Milli Parkı	66
Hamsiköy	67
Botanik Park	68
Ekopark	69
Şahinkaya Tırmanış Bahçesi	70
Kervanyolu	71
Ganita	72
Boztepe Seyir Terası	73
Beşikdüzü Teleferik	74
Derebaşı Virajları	75

CAMİLER Mosques

03

Araklı Turnalı Camii	79
Gülbaharhatun Camii ve Türbesi	81
Ortahisar Fatih Büyük Camii	83
İskenderpaşa Camii	85
Ahi Evren Dede Camii	87
Yenicuma Camii	89

Kadıralak Yaylası	92
Hıdırnebi Yaylası	93
Sultan Murat Yaylası	94
Kayabaşı Yaylası	95
Haçka Yaylası	96
Çakırgöl Yaylası	97
Pazarcık Yaylası	98
Sis Dağı Yaylası	99
Madur Yaylası	100
Demirkapı Yaylası Yedigöller	101
Beypınarı Yaylası	102

DOĞAL MİRASLAR Natural Legacies

02

YAYLALAR Plateaus

04

EL SANATLARI*Crafts***05**

Telkariye	106
Kazaziye	107
Trabzon Hasır	108
Keşan	109
Sürmene Bıçağı	110
Bakırcılık	111

DOĞA AKTİVİTELERİ*Nature Activities***07**

Doğa Sporları	136
Trekking ve Dağcılık	137
Yamaç Paraşütü	138
Off Road	139
Kuş ve Bitki Gözlemciliği	140
Oryantiring Sporları	141

Yalıncağ Plajı	144
Sürmene Kadınlar Plajı	145
Mersin Plajı	146
Kadın Yaşam ve İstihdam Merkezi	147
Özdemir Bayraktar Bilim Merkezi	149
Avni Aker Millet Bahçesi	150
Botanik Restoran	151
Eyof Restoran	152
Ganita Restoran	153
Dalyan Kafe	154
Mendirek Kafe	155
Peşko Bakery	156
Botanik Kır Kahvesi	157
Millet Bahçesi Büfe	158
Ayasofya Sahil Büfe	159
Sera Gölü Kafeterya	160
Fatih Parkı	161
Yalıncağ Sosyal Tesisleri	162
Atatürk Köşkü Çay Bahçesi	163
Atapark Çay Bahçesi	164

GELENEKSEL KÜLTÜRÜMÜZ*Traditional Culture***06****SOSYAL YAŞAM ALANLARI***Social Living Spaces***08****İÇİNDEKİLER INDEX**

Sümela Manastırı	01
Atatürk Köşkü	02
Ayasofya	03
Ortahisar	04
Ortamahalle Evleri	05
Trabzon Müzesi	06
Uzungöl Dursun Ali İnan Müzesi	07
Trabzon Şehir Müzesi	08
Trabzon Tarih Müzesi	09
Basın Tarihi Müzesi	10
Trabzonspor Şamil Ekinci Müzesi	11
Muhibbi Edebiyat Müze Kütüphanesi	12
Bedesten	13
Alacahan	14
Kuştul Manastırı	15
Kızlar Manastırı	16
Ayavarvara Kilisesi	17
Kaymaklı Manastırı	18
Vazelon Manastırı	19
Trabzon Akvaryum ve Kuş Parkı	20
Tarihî Hasan Paşa Asker Hamamı Müzesi	21
Küçük Ayvasıl Kilisesi	22
Ortamahalle Müzesi	23
St. Michael Kilisesi	24
Taşkın Müzesi	25
Trabzon İpekyolu Müzesi	26
Kanuni Evi	27

MÜZE VE TARİHİ YERLER

*Museums And
Historical Places*

01

01

SÜMELA MANASTIRI

Sumela Monastery

Trabzon'un Maçka ilçesinin Altındere Köyü sınırları içinde, Altındere vadisine hâkim Karadağ'ın eteklerinde, yaklaşık 300 m. yükseklikteki sarp bir kayalık içinde bulunan bir mağara ve düzlüğüne kurulmuş ve zamanla büyütülmüş olan Sümela Manastırı, halk arasında "Meryem Ana" adıyla anılır. Meryem Ana adına kurulan manastırın "Sümela" adını "siyah" anlamına gelen "melas" sözcüğünden aldığı söylenmektedir. Bu ismin manastırın kurulduğu koyu renkli Karadağlar'dan geldiği düşünülmekte ise de, Sümela kelimesi buradaki Meryem tasvirinin siyah rengine de bağlanabilmektedir. Rivayete göre; Bizans İmparatoru I. Theodosius zamanında (375-395) Atina'dan gelen Barnabas ve Sophranios isimli iki rahip tarafından kurulmuş olan manastır, 6. yüzyılda Doğu Roma İmparatoru Justinianus'un manastırın onarılıp genişletilmesini istemesi üzerine generallerinden Belisarios tarafından tamir ettirilmiştir.

The Sumela Monastery, built in a cave and flat on a rough rock at a height about 300 m. in the skirts of Karadağ, which dominates the Altındere Valley in Trabzon's Altındere Village of Maçka District of Trabzon, is called "Mother Mary" among the people. It is said that the monastery founded in the name of Mother Mary received the word "Sumela" from the word "molasses" meaning "black". Although it is thought that this monastery came from the dark Karadağ where the monastery was founded, the Sumela word can also be attributed to the black color of the depiction of Mary in there. According to the stories; the monastery, founded by two monks named Barnabas and Sophranios, came from Athens during the time of the Byzantine Emperor, Theodosius (375-395), and was repaired by the General Belisarios upon the request of the Eastern Roman Emperor Justinianus to repair and extend the monastery in the 6th century.

III. Alexios (1349-1390) zamanında manastırın önemi artmış ve fermanlarla manastıra gelir sağlanmıştır. III. Alexios'un oğlu III. Manuel ve sonraki prensler döneminde de Sümela yeni fermanlarla zenginleştirilmiştir. Doğu Karadeniz kıyılarının 1461 sonrası Türk egemenliğine girmesini takiben, Osmanlı padişahları pek çok manastırda olduğu gibi Sümela'nın da haklarına dokunmamış, bazı yeni imtiyazlar dahi vermişlerdir. 1916-1918 yılları arasındaki Trabzon'un Rus işgali döneminde manastıra el konulmuş, Müslüman-Rum mübadelesinin gerçekleştiği 1923'ten sonra manastır tamamıyla boşaltılmıştır. Sümela Manastırının başlıca bölümleri; ana kaya kilisesi, birkaç şapel, mutfak, öğrenci odaları, misafirhane, kütüphane ile kutsal ayazmadır. Bu yapılar topluluğu oldukça geniş bir alan üzerine inşa edilmiştir.

During the reign of III. Alexios (1349-1390), the importance of the monastery increased, and decrees were issued to provide income for it. During the period of his son III. Manuel and subsequent princes, Sumela was further enriched with new decrees. Following the entry of the Eastern Black Sea coasts into the Turkish sovereignty after 1461, the Ottoman Sultans, as in many monasteries, had not even touched the rights of Sumela, even given some new privileges. During the Russian occupation of Trabzon between 1916-1918, the monastery was seized and after 1923, during the Muslim-Greek population exchange the monastery was completely emptied. The main sections of the Sumela Monastery are; A master rock church, a few chapels, a kitchen, student rooms, a guest house, a library and a holy shrine. This array of buildings was built on a very large area.

02

ATATÜRK KÖŞKÜ

Atatürk Pavilion

Köşk Soğuksu semtinde, küçük bir çam korusu içinde yer alır. Yirminci yüzyılın hemen başında bir banker tarafından yaptırılmış, 1923'ten sonra hazinenin uhdesine geçmiş bir yapıdır. Atatürk 1924, 1930 ve 1937 yıllarındaki Trabzon ziyaretlerinde, bu köşkte konuk edilmiştir. Onun ölümünden sonra köşk Trabzon Belediyesi tarafından o dönemde kullanılan eşyalarla dekore edilerek "Atatürk Müzesi" olarak ziyarete açılmıştır.

The pavilion is located in a small pine grove in the Soğuksu district. It was built in 1923 by a banker at the beginning of the twentieth century. During his visit to Trabzon in 1924, 1930 and 1937, Atatürk was guest in this mansion. After his death, the pavilion was decorated by the Trabzon Municipality with the belongings used at that time and opened as "Atatürk Museum".

Köşk, 19. yüzyıl başlarında Trabzon'a hâkim Soğuksu sirtlarında Banker Konstantin Kabayanidis tarafından yazlık olarak yaptırılmıştır. Avrupa ve Batı Rönesans mimarisinin etkilerini taşıyan binada, büyük ve gösterişli Avrupa simgeleri kullanılmıştır. Atatürk Köşkü, bodrum katıyla birlikte 4 katlı tescilli bir yapıdır. Zemin kattaki mekânlara geçit veren giriş katı salonunda Atatürk'ün 15 Eylül 1924 tarihinde Trabzon Belediyesi tarafından verilen yemekte yaptığı konuşmalar metin halinde asılıdır. Birinci kattaki salon duvarlarında Atatürk'ün değişik yurt gezilerine ait fotoğrafları ve bizzat kendi kurşun kalem işaretlerinin bulunduğu Türkiye haritası bulunmaktadır.

Büyük önder Atatürk, Trabzon'u üç kez ziyaret etmiştir. Atatürk Eylül 1924 tarihinde Trabzon'u ilk kez ziyaret eder, 15 Eylül'de Soğuksu'ya gezi amaçlı götürülmüş ve burada bir müddet dinlenmiştir. Atatürk ikinci kez Kasım 1930'da Trabzon'a tekrar geldiğinde Köşk'te ağırlanmış ve çok memnun kalmıştır. Büyük önder Haziran 1937 tarihinde Trabzon'u üçüncü kez ziyaretinde kendisi için hazırlanan Köşk'te iki gece kalmıştır. 11 Haziran gecesi Köşk'te bütün mal varlığını, canından çok sevdiği Türk Ulusuna armağan etme kararını almış olan Atatürk, şöyle diyordu: "İnsanın serveti manevî kişiliğinde olmalıdır. Mal ve mülk bana ağırlık veriyor. Bunları milletime vermekten ferahlık duyuyorum."

The pavilion was built by the Banker Konstantin Kabayanidis as a summer residence on the Soğuksu ridge, which oversees Trabzon, in the early 19th century. The building, which is influenced by European and Western Renaissance architecture, has been used with large and fancy European symbols. Atatürk Mansion is a 4-storey registered building with a basement floor. At the ground floor of the entrance hall which gives a passage to the ground floor spaces, the speeches made by Trabzon Municipality on September 15, 1924 are hung in text.

On the first floor of the hall there are photographs of Atatürk's different dormitories and a map of Turkey with its own pencil marks. The great leader Atatürk visited Trabzon three times. Atatürk visited Trabzon for the first time on September 1924, on 15th September he was taken to Soğuksu for a trip and rested here for a while. When Atatürk came back to Trabzon for the second time in No-

vember 1930, he was welcomed in the pavilion and was very satisfied. The Great Leader stayed for two nights in the building, prepared for him during his third visit to Trabzon on June 1937. Atatürk, who had taken the decision to present all his property to the Turkish nation who he loved so much in the 11th of June, he, said: "Man's wealth must be in his spiritual personality. The property and possession are giving me the weight. I feel relieved to give these to my people."

03

AYASOFYA CAMİİ

Ayasofya Mosque

Geç Bizans kiliselerinin en güzel örneklerinden biri olan yapı yüksek kasnaklı bir kubbeye sahiptir. Kuzey, batı ve güneyinde revaklı üç girişi bulunmaktadır. Yapının ana kubbesinin üzeri değişik tonozlarla örtülmüştür. Çatıya farklı yükseltmeler verilerek kiremitle kaplanmıştır. Üstün bir taş işçiliğinin görüldüğü süslemelerde Hristiyan sanatının yanı sıra Selçuklu Dönemi İslam sanatının da etkileri görülmektedir.

Kentin batı girişinde, sahil karayolunun üzerinde-dir. Anıt müze olan yapı Trabzon'daki Bizans devri eserlerinin en önemlilerinden biridir. 1238 - 1263 yılları arasında, I. Manuel Komnenos zamanında, Bizans taşra üslubunun, Gürcü soğan kubbe, Selçuklu taş işlemeciliği ile bir harmoni içinde kullanılmasıyla bir manastır kilisesi olarak inşa edilmiştir.

With being one of the most beautiful examples of late Byzantine churches, the building has a high-caliber dome with three entrances to the north, west and south of the portico. The main dome of the building is covered with various vaults over it. Different lifts are given to the roof and covered with tiles. In addition to Christian art, the effects of the Seljuk Period Islamic art are seen in the ornaments where a superior stone workmanship is seen.

It sits at the western entrance of the city along the on the highway. This museum is one of the most important buildings of Byzantine monuments in Trabzon. Between 1238 and 1263, during the time of Manuel Komnenos I, it was built as a monastery church with the use of the Byzantine style, the Georgian onion dome, and the harmony with the Seljuk stone procession.

Trabzon'un Fâthî Sultan Mehmet tarafından fethinden sonra 1511 yılında camiye çevrilmiş ve vakıf eseri olmuştur. Uzun yıllar cami olarak kullanılan yapı 1864 yılında köklü bir onarım geçirmiştir. 1958-1962 yılları arasında Vakıflar Genel Müdürlüğü ve Edinburg Üniversitesi'nin işbirliği ile restore edilmiş, freskler temizlenerek 1964 yılından sonra müze olarak ziyarete açılmıştır. Müzenin 25 metre batısında yer alan çan kulesinin yapımı 1426-27 yıllarına tarihlenmiştir. Kulenin yıldızları gözlemek, hatta astronomi dersleri vermek amacının yanı sıra ihtimal deniz feneri olarak da kullanıldığı düşünülmektedir.

28 Haziran 2013 Cuma günü, vakit namazının kılınmasıyla, 52 yıl sonra yeniden Cami olarak ibadete açılmıştır. Cami olarak kullanılan ve tarihî özellikleri korunmuş olan yapı, yerli ve yabancıların ziyaretine açıktır.

After the conquest of Trabzon by Sultan Mehmet the Conqueror, it was converted into a mosque in 1511 and became a foundation work. The building, which was used as a mosque for many years, underwent a radical repair in 1864. It was restored in 1958-1962 with the cooperation of the General Directorate of Foundations and Edinburg University and the frescoes were cleaned and then opened as a museum after 1964.

The construction of the bell tower, 25 meters west of the museum, dates back to 1426-27. It is thought that it was used to watch the stars, even to teach astronomy, as well as being used as a possibility of a lighthouse. On Friday, June 28, 2013, prayers were made and a prayer opened the building again as a mosque after 52 years. The building, which is used as a mosque and whose historical features have been preserved, is open to domestic and foreign visitors.

04

ORTAHISAR

Ortahisar

Tarihçiler, şehrin bulunduğu bölgede ilk yerleşimin, yaklaşık 4 bin yıl önce kurulduğunu ve kurucularının Orta Asya'dan Kafkasya yolu ile Trabzon'a gelen Türk kavimleri olduğunu kaydederler. Tarihin en eski çağlarından beri insanoğlunu barındıran bu güzel kent, Yerli Kafkas toplulukları, Miletler, Persler, Romalılar, Araplar, Bizanslılar, Selçuklular ve Komnenoslar'ın kısa veya uzun egemenliğinden sonra, 26 Ekim 1461 tarihinde Fâtih Sultan Mehmet tarafından fethedilerek Osmanlı topraklarına katılmıştır.

Historians record that the city was founded about 4,000 years ago and that its founders were Turkish peoples from Trabzon through Central Asia to the Caucasus. Since the earliest ages of history, this beautiful city that hosts human beings has joined Ottoman lands by Fatih Sultan Mehmet on October 26, 1461 after the domination of Miletas, Persians, Romans, Byzantines and Comnenos I.

12 Kasım 2012 tarihinde kabul edilen büyükşehir yasa tasarısı ile büyükşehir olan Trabzon'un merkez ilçesinin adı Ortahisar olarak belirlenmiştir. Tarihçiler, şehrin yaklaşık 4 bin yıl önce kurulduğunu, kurucularının yerel Kafkas toplulukları ve Orta Asya'dan Kafkasya yolu ile Trabzon'a gelen Türk kavimleri olduğunu kaydederler. Tarihin eski çağlarından beri insanoğlunu barındıran bu güzel kent, Miletler, Persler, Romalılar, Araplar, Bizanslılar, Selçuklular ve Komnenoslar'ın egemenliğinden sonra 26 Ekim 1461 tarihinde Fâtiş Sultan Mehmet tarafından Osmanlı topraklarına katılmıştır. Dünyaca ünlü gezginlerden Marco Polo, Ruy Gonzâles de Clavijo, Evliya Çelebi, Charles Texier ve Fallmerayer gibi pek çok seyyahın uğradığı, Fâtiş Sultan Mehmet'in fethettiği, Yavuz Sultan Selim'in şehzadelik yaptığı, Kanûnî Sultan Süleyman'ın doğduğu, Cumhuriyetimizin kurucusu Atatürk'ün üç kez ziyaret ettiği ve vasiyetinin bir bölümünü yazdığı kent olan Trabzon, tarihi ipek yolu üzerinde bulunması nedeniyle eski çağlardan beri önemli bir ticaret merkezidir.

The name of the central district of Trabzon, which is a metropolitan city with the design of the metropolis which was accepted on 12 November 2012, was determined as Ortahisar. Historians record that the city was founded about 4,000 years ago and that its founders were local Caucasian communities and Turkish tribes from Central Asia and Caucasus. This beautiful city, which has hosted humans since ancient times, has joined the Ottoman Empire by Fatih Sultan Mehmet on October 26, 1461 after the domination of Miletas, Persians, Romans, Arabs, Byzantines, Seljuks and Komnenoslar. This city, which was conquered by Sultan Mehmet the Conqueror, ruled by Yavuz Sultan Selim's majesty, the birthplace of Sultan Suleyman the Magnificent and visited by the founder of our Republic, Atatürk and many famous travelers such as Marco Polo, Ruy Gonzâles de Clavijo, Evliya Çelebi, Charles Texier and Fallmerayer, is an important commercial center since ancient times with the reason that it is located on the historical Silk Road.

05

ORTAMAHALLE EVLERİ

Ortamahalle Historical Houses

Akçaabat'ın tarihî Ortamahalle'si, Osmanlı dönemine ait eşsiz evleri, konakları ve Arnavut kaldırımli sokaklarıyla âdeta bir açık hava müzesi gibidir. Bu bölge, yerli ve yabancı turistlerin ilgisini çeken zengin bir kültürel mirasa sahiptir. 1988 yılında kentsel sit alanı ilan edilen Ortamahalle, geçmişin izlerini günümüze taşıyan nadir yerleşim yerlerinden biridir.

Akçaabat's historical environment is almost like an open-air museum with its unique houses, mansions and cobbled streets belonging to the Ottoman period. This region has a rich cultural heritage that attracts the attention of domestic and foreign tourists. Ortamahalle, which was declared an urban protected area in 1988, is one of the rare settlements that carry the traces of the past to the present.

Ortamahalle, dar sokakları ve dik yokuşlarıyla ilk günkü cazibesini korumaktadır. Osmanlı, Roma ve Bizans gibi farklı medeniyetlerin izlerini taşıyan bu mahalle, Karadeniz'in eşsiz doğasıyla birleşerek ziyaretçilere etkileyici manzaralar sunmaktadır. Burada, doğa ile iç içe vakit geçirme imkânının yanı sıra yöresel lezzetlerin tadımı ve konaklama seçenekleri de bulunmaktadır.

Ortamahalle, tarihî ve doğal güzellikleriyle unutulmaz bir deneyim sunarak gezginlerin vazgeçilmez adreslerinden biri olmayı sürdürmektedir. Ziyaret etmek için ideal bir lokasyon olan bu mahalle, hem kültürel hem de gastronomik anlamda keyifli anılar biriktirmek isteyenler için harika bir fırsattır.

Ortamahalle retains its charm on the first day with its narrow streets and steep slopes. Bearing the traces of different civilizations such as the Ottoman, Roman and Byzantine, this neighborhood combines with the unique nature of the Black Sea and offers impressive views to visitors. Here, in addition to the opportunity to spend time intertwined with nature, there are also local delicacies tasting and accommodation options.

Ortamahalle continues to be one of the indispensable addresses of travelers by offering an unforgettable experience with its historical and natural beauties. This neighborhood, which is an ideal location to visit, is a great opportunity for those who want to accumulate pleasant memories both culturally and gastronomically.

A-22

کتابخانه و موزه ملی ایران
تاسیس در روز ولادت امام علی (ع)
در محل آجرهای کهنه و دیوارهای قدیمی
از سوی مهندسین ایرانی و خارجی
در سال ۱۳۰۵ خورشیدی
در شهر تهران

06

TRABZON MÜZESİ

*Museum of
Trabzon*

Bina, konumu, mimarisi ve muhteşem işçiliğiyle 19. yüzyıl Trabzon'unun ihtişamını yansıtan en önemli sivil mimari eserlerinden biridir. Trabzonlu zenginlerden banka sahibi (banker) Kostaki Teohyplaktos tarafından 19. yüzyılın sonlarında yaptırılan bina, zeminle birlikte dört kattan oluşmaktadır. Devrin Avrupa mimari özelliklerini yansıtan binada kullanılan birçok malzemenin İtalya'dan getirildiği bilinmektedir.

1916-1918 Rus işgali yıllarında işgal kuvvetleri karargâhı olarak kullanılan bina, daha sonra Nemlizadeler tarafından satın alınmıştır. 1927'de kamulaştırılan bina, Hükümet Koşağı, Üçüncü Genel Müfettişlik ve Kız Sanat Okulu olarak kullanıldıktan sonra müzeye dönüştürülmek amacıyla Kültür Bakanlığı'na devredilmiştir. Uzun yıllar süren yenileme çalışmaları sonunda 22 Nisan 2001'de Trabzon Müzesi olarak ziyarete açılmıştır. Atatürk, 15-17 Eylül 1924 tarihlerinde Trabzon'a yaptığı ziyarette eşi Latife Hanım'la burada kalmıştır. Bodrum katı, arkeolojik ve etnografik eserler bölümü olarak düzenlenmiştir. Eski tunç, klasik dönem, Roma ve Bizans döneminin yanı sıra Osmanlı dönemi ve yöresel özellik arz eden eserler bulunmaktadır.

The building is one of the most important civil architectural works reflecting the grandeur of 19th century Trabzon with its location, architecture and magnificent workmanship. It was built in the late 19th century by Kostaki Teohyplaktos, a banker of the wealthy people of Trabzon and known that many materials used in the building which reflect European architectural features are brought from Italy.

The building, which was used as the headquarters of the occupation forces during the Russian occupation of 1916-1918, was later purchased by Nemlizade's. The expropriated building in 1927 was used as the Government House, the Third General Inspectorate and the Seminary School of Arts, and then transferred to the Ministry of Culture to be transformed into a museum. After many years of renovation work, it was reopened as Trabzon Museum on April 22, 2001. Atatürk stayed here with his wife Latife Hanım during a visit to Trabzon on September 15-17, 1924. The basement is organized as an archeological and ethnographic works section. In addition to the old bronze, classical, Roman and Byzantine works, there are Ottoman period works and local works.

07

UZUNGÖL DURSUN ALİ İNAN MÜZESİ

Uzungöl Dursun Ali Inan Museum

Toplamda üç ana bölümden oluşmaktadır. Birinci bölümün olduğu ana binada Uzungöl'ün tarihi, coğrafyası, Çaykara'da son 100 yılda yapılan göçler, işgal yılları, savaşılar, arkeolojik eserler, ağırlıklar, Uzungöl'de çocukluk, çeyiz ve düğün kültürü, mutfak kültürü, dini ve sivil mimari, marangozluk, değirmen kültürü, Uzungöl'de yaban hayatı, tarım ve hayvancılık, arıcılık, Uzungöl'de ilk turizm faaliyetleri ve Dursun Ali Inan'ın hayat hikâyesi anlatılmaktadır.

İkinci bölümde ise, tamamen yöresel mimariye göre yapılmış, içerisinde serander, ambar, misafir ve tandir odası, ahır ve günlük yaşam alanı bulunan bu kültür evi, Uzungöl'ün 100 yıl önce ki yaşamını gözler önüne sermektedir.

Üçüncü bölümde ise Dursun Ali Inan'ın, üzerinde 25 yıl çalışarak ortaya çıkardığı ağaç kökleri ve bölgede bulunan taşlar sergilenmektedir. Bu bölümde bulunan ağaç köklerinin hikâyesi, 1993 yılında Uzungöl'de meydana gelen büyük bir çığ felaketinin ardından ortaya çıkan ağaç köklerinin, doğada yaşayan hayvan ve canlılara benzetmek suretiyle değerlendirme düşüncesinden ortaya çıkmıştır.

History and geography of Uzungöl, migrations in Çaykara in the last 100 years, occupation years, wars, archaeological artifacts, weights, childhood in Uzungöl, dowry and wedding culture, culinary culture, religious and civil architecture, carpentry, mill culture, wildlife in Uzungöl, agriculture and livestock, beekeeping, first tourism activities in Uzungöl and the life story of Dursun Ali Inan are described in the main building where the first part exist.

In the second part, the culture house, built entirely according to local architecture, with its serander, warehouse, guest room, tandoor room, barn and daily living area, reveals the life of Uzungöl 100 years ago.

In the third section the tree roots and stones found in the region by Dursun Ali Inan, who has worked on it for 25 years, are exhibited. The story of the tree roots found in this section emerged from the idea of evaluating the tree roots, which emerged after a major avalanche disaster in Uzungöl in 1993, by likening them to animals and creatures living in nature.

08

TRABZON ŞEHİR MÜZESİ

Trabzon City Museum

Trabzon Şehir Müzesi'ni gezdiğinizde Trabzon'a ait yönetim, eğitim, spor, basın, yayın, sağlık, kültür, sanat, sözlü ve ulaşım tarihinin yanı sıra Trabzon'un coğrafi yapısı, mimari ve kentsel dokusu, kültürel, ekonomik yapısı, geleneksel zanaatları ve turizminin iki ve üç boyutlu hallerini görebileceğiniz, görmeden gitmemeniz gereken bir müze.

When you visit Trabzon City Museum, you'll see that Trabzon's geographical structure, architectural and urban texture, cultural, economical structure, traditional crafts, tourism, sports, press, publication, health, culture-art, history of Trabzon. A museum that you can see in two and three-dimensional presentations, you should not go without seeing.

09

TRABZON TARİH MÜZESİ

Trabzon History Museum

Fetihten sonra Osmanlı'nın yönetim merkezi olan Ortahisar aynı zamanda Muhteşem Süleyman olarak da bilinen Kanûnî Sultan Süleyman'ın doğup büyüdüğü yerdir. Korunması gerekli taşınmaz kültür varlıklarının yoğun olarak bulunduğu bu tarihi mekânda Ortahisar Belediyesi tarafından kurulan Ortahisar Tarih Müzesi zengin koleksiyonuyla Trabzon'un kültürel kimliğine önemli bir katkı sağlamaktadır.

Koleksiyonda, Trabzon'un anıt fotoğraflarından oluşan yüzlerce kartpostal, gravür ve fotoğraf, 20. yüzyıl Trabzon'una ait dokümanter filmler, Trabzon basınına ilişkin klişe, orjinal gazete ve dergiler, Millî Mücadele ve erken Cumhuriyet dönemlerine dair binlerce tarihî ve ticari belge yer almaktadır. Trabzon'un yakın tarihine ışık tutacak nitelikte görsel ve yazılı belgeler arasında Gazi Mustafa Kemal'in ıslak imzalı yazısı da mevcuttur.

Ortahisar, which became the administrative center of the Ottoman Empire after the conquest, is also where Suleiman the Magnificent, was born and raised. Ortahisar History Museum, established by Ortahisar Municipality in this historical place where there are many immovable cultural assets that need to be protected, makes a significant contribution to the rich cultural existence of Trabzon with its collection.

The collection includes hundreds of postcards, engravings and photographs of Trabzon's monuments alongside photographs, documentary films of the 20th century Trabzon, clichés and original newspapers and magazines about the Trabzon press, thousands of historical and commercial documents about the National Struggle and early Republican Periods. Written and signed documents of Gazi Mustafa Kemal are among the visual and written documents that will shed light on Trabzon's recent history.

10

BASIN TARİHİ MÜZESİ

Press History Museum

1865 yılında Anadolu'daki ilk matbaanın kurulduğu, 1869 yılında ikinci gazetenin çıkarıldığı, her dönemde basının en güçlü yerlerinden biri olan şehrimizin bu büyük hafızasının geleceğe aktarılması amacıyla içerisinde dijital arşivlerin de bulunduğu "Basın Tarihi Müzesi"nin bina tadilat işlemleri tamamlanarak 10 Ocak 2023 Dünya Çalışan Gazeteciler Günü'nde hizmete açılmıştır.

After the building renovation of the "Press History Museum", which includes digital archives, where the first printing house in Anatolia was established in 1865, in which the second newspaper was published in 1869, and which has been one of the strongest places of the press in every period, it was opened on Working Journalists' Day on January 10, 2023, in order to transfer this great memory of our city to the future.

11

TRABZONSPOR ŞAMİL EKİNCİ MÜZESİ

Trabzonspor Şamil Ekinci Museum

23 Eylül 1996'da hizmete açılan Trabzonspor Müzesi Şubat 2011 tarihinden itibaren yeni binasında Mustafa Şamil Ekinci ismiyle hizmet vermeye devam etmektedir. Müzede kupaların yanı sıra eski forma, krampon, lisans, Avrupa kupaları karşılaşmalarında rakip kulüplerin verdiği hediyeler, maç günü dergileri ve Trabzonspor tarihine dair bir çok değerli materyal de sergilenmektedir. 1967 yılında kurulan kulübümüzün tüm başarılarının ve bu başarıları sağlayan değerli yönetici, teknik heyet ve sporcu bilgilerinin sergilendiği müze her Trabzonsporlu taraftarın görmesi gereken bir atmosfere sahip.

Trabzonspor Museum opened on 23 September 1996 and continues to serve as Mustafa Şamil Ekinci in the new building since February 2011. In addition to the museum cups, there are exhibits of old uniforms, football boots, licenses, gifts given by rival clubs in European Cup competitions, match day magazines and many valuable materials about Trabzon's sport history. The museum, which was founded in 1967, displays all the successes of our club and the valuable managers, technical delegations and football players providing these achievements, has an atmosphere that every Trabzonspor supporter should see.

12

TRABZON MUHİBBİ EDEBİYAT MÜZE KÜTÜPHANE

*Trabzon Muhibbi Literature
Museum Library*

Kültür ve Turizm Bakanlığı Kütüphaneler ve Yayımlar Genel Müdürlüğü'nün projesi kapsamında Türkiye'de şu an yedi tane olan Edebiyat Müze Kütüphanelerinin yedincisi olan Muhibbi Edebiyat Müze Kütüphanesi Trabzon'da açılmış ve 19.11.2018 tarihinde hizmet vermeye başlamıştır. Muhibbi Edebiyat Müze Kütüphanesi'nde; kent kitapları (Trabzon Tarihi ve Kültürü Hakkında), bölge yazarları kitapları (Artvin, Rize, Giresun, Ordu, Gümüşhane, Bayburt), edebiyat kuram ve estetik kitapları, ödüllü Türkçe kitaplar, ödüllü Nobel kitapları, Türk Edebiyatı kitapları, Dünya Edebiyatı kitapları, 15 ayrı yazarın 100'ü aşkın kendilerine ait objeleri ve ülkemizin çeşitli yörelerine ait replika objeler bulunmaktadır. Dermesinde şu an için 6 bin eser bulunduran Muhibbi Edebiyat Müze Kütüphanesi'nde okuyucular kitaplardan kütüphane içinde faydalanabilmektedir.

As part of the project of the General Directorate of Libraries and Publications of the Ministry of Culture and Tourism, Muhibbi Literature Museum Library, which is the seventh of seven literature museum libraries in Turkey, was opened in Trabzon and started to serve on 19.11.2018. Muhibbi Literature Museum Library contains city books (about Trabzon city), books by regional authors (Artvin, Rize, Giresun, Ordu, Gümüşhane, Bayburt), literary theory and aesthetic books, award-winning Turkish books, award-winning Nobel books, Turkish literature books, world literature books. There are over one hundred objects belonging to 15 different authors and replica objects belonging to various regions of our country. In the Muhibbi Literary Museum Library, which currently holds 6 thousand books, readers can use the books in the library.

13

BEDESTEN

Bedesten

Trabzon çarşısının kalbinde yer alan ve 16. yüzyıla ait Osmanlı eseri olan Bedesten, şehrin en eski ticaret yapılarından biri olarak dikkat çekmektedir. Dikdörtgen bir plana sahip olan bu yapının, Türk bedestenleri arasında tek kubbeli nadir örneklerden biri olduğu bilinmektedir. Bedesten, mimari zarafeti ve tarihî önemiyle öne çıkarken, aynı zamanda Gülbaharhatun Vakıfları arasında gösterilmektedir. Bu yapı, geçmişte ticaretin kalbi olmuş ve Trabzon'un ekonomik hayatında önemli bir rol oynamıştır. Bugün ise hem yerli hem de yabancı ziyaretçilerin ilgisini çeken bir mekân olarak, şehrin kültürel mirasını temsil etmeye devam etmektedir. Bedesten'in içindeki dükkânlar ve dükkân sahipleri, geleneksel el sanatları ve yerel ürünlerle ziyaretçilerine tarihî bir deneyim sunarak, şehrin geçmişiyile günümüzü birleştirmektedir. Bu anlamda Bedesten, sadece bir ticaret merkezi değil, aynı zamanda Trabzon'un tarihini ve kültürünü yansıtan bir simge haline gelmiştir.

Located in the heart of Trabzon's bazaar, the Bedesten is a 16th-century Ottoman structure and one of the city's oldest commercial buildings. With its rectangular layout, it is recognized as one of the rare examples of single-domed Turkish Bedestens. Standing out with its architectural elegance and historical significance, the Bedesten is also listed among the Gülbaharhatun Foundations. In the past, it served as the heart of commerce and played a vital role in Trabzon's economic life. Today, it continues to represent the city's cultural heritage, attracting both local and international visitors. The shops and shopkeepers inside the Bedesten offer visitors a historical experience with traditional handicrafts and local products, bridging the city's past with the present. In this sense, the Bedesten is not just a commercial hub but also a symbol reflecting Trabzon's rich history and cultural identity.

14

ALACAHAN

Alacahan

Tarih boyunca İpek Yolu başta olmak üzere doğu-batı ticaretinin kavşak noktasında bulunan Trabzon'da konaklama ihtiyacını karşılamak üzere çok sayıda tarihî han mevcuttur. Bunlardan biri olan Bakırcılar Çarşısı'ndaki Alaca Han, avlulu üç katlı bir yapıdır. Yapım tarihi net olarak bilinmemekle birlikte yakınındaki Alaca Hamam'la birlikte 18. yüzyıla tarihlenmektedir. Bütünüyle dikdörtgen planlı han iyi bir taş işçiliği gösterir. Günümüzde restorasyonu yapılmış olup el sanatları merkezi olarak hizmete sunulmuştur.

Trabzon, which is located at the crossroads of east-west trade routes, especially the Silk Road throughout history, has many historical inns to meet its accommodation needs. One of these is Alacahan in Bakırcılar Çarşısı, a three-storey building with a courtyard. The date of construction is unknown, but it is dated to the 18th century along with the nearby Alaca Bathhouse. The inn, which is entirely rectangular, shows a good stone workmanship. Nowadays, restorations have been made and handicrafts have been served as a center.

15

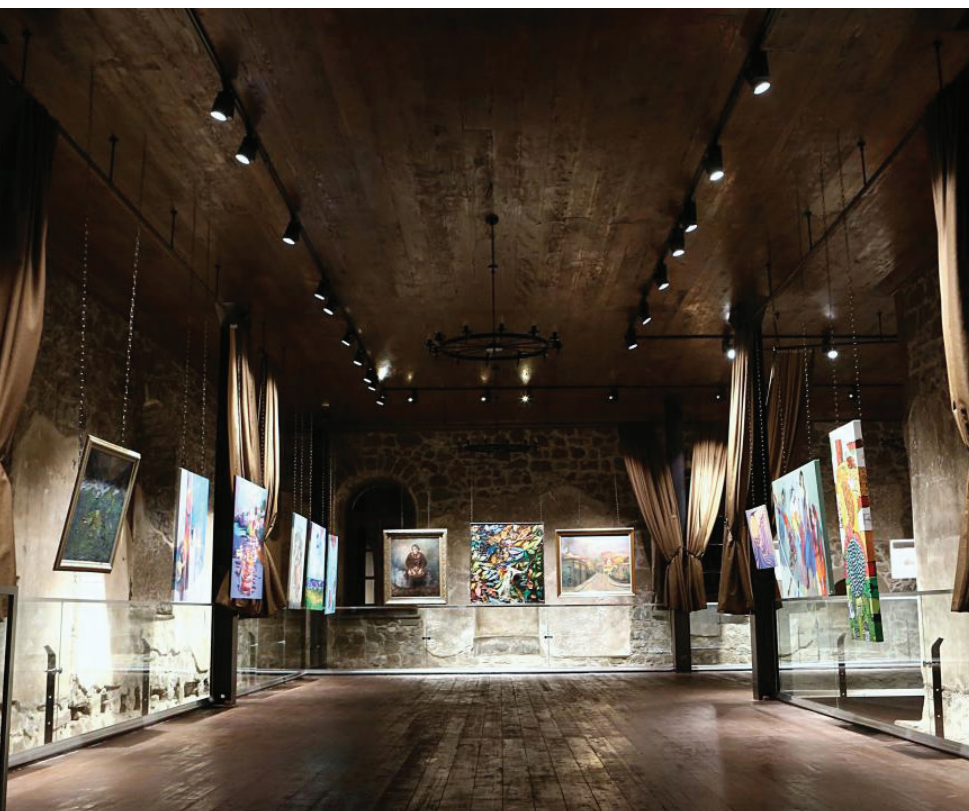
KUŞTUL MANASTIRI

Kuştul Monastery

Peristera adıyla anılan manastır, 8. yüzyılın ortalarında, Maçka'nın Şimşirli-Kuştul Köyü yakınlarında, ulaşılması güç bir kaya bloğunun üzerinde kurulmuş, daha sonra yapılan eklenti ve restorasyonlarla gelişmiştir. 1923'te nüfus mübadelesiyle boşaltılan manastırdan günümüze ana gövde ve yıkılmış yapı duvarları ulaşabilmiştir.

The monastery, named Peristera, was built in the middle of the 8th century on the rock block, which is hard to reach in the vicinity of Şimşirli-Kuştul village of Maçka and developed with later additions and restorations. In 1923, the demolished monastery was able to reach today with its main building and destroyed walls.

16

KIZLAR MANASTIRI

Panagia Theoskepastos Monastery

Kızlar Manastırı Boztepe'nin kuzeybatı yamacında, kente hâkim bir noktada olup Komnenos Kralı III. Alexios döneminde, 1349-1390 yılları arasında inşa edilmiştir.

Tümüyle sarp kayalara oturtulan çevre duvarlarıyla sınırlanan bu kompleks, rahibeler manastırı olarak bilinmekte olup zamanla "Kızlar Manastırı" adını almıştır. "Theotokos Theoskepastos", Tanrı tarafından korunmuş" anlamına gelmektedir. Yüksek bir koruma duvarıyla çevrilmiş olan binalar, iki teras ve iki avlu şeklinde inşa edilmiştir. Manastır'ın duvarlarının tamamı taştan olup kat bölmeleri ahşaptandır. Ana giriş mekânı, birinci avlu kuzey-güney yönünde binalarla çevrelenmiştir. Manastıra güney yönündeki dik sokakta bulunan kapıdan giriş sağlanmaktadır. Ana girişten sonra yer alan sahanlıktan, merdivenlerle kaya kilisesi, şapel, çan kulesi, misafirhane, mezar şapeli, yönetim binasıyla çevrelenen ve manastırın odak noktası olan küçük meydana çıkılmaktadır. Avlu çevresindeki en eski yapılar; kaya kilisesi, şapel ve misafirhanedir. 19. yüzyılda çan kulesi, mezar şapeli ve yönetim binası eklenerek avlu çevresine yeni bir düzenleme getirilmiştir.

Panagia Theoskepastos dominates the city on the north-western slope of Boztepe and was built between 1349 and 1390 during the reign of King III. Alexios.

This complex, which is bounded by the surrounding walls, which are completely sited on steep rocks, is known as nuns monastery and is named after Panagia Theoskepastos. 'Theotokos Theoskepastos' means preserved by God. The buildings, flanked by a high protection wall, were built in the form of two terraces and two courtyards. The walls of the monastery are all made of stone, and the panes are of wood. The main entrance space, the first courtyard is surrounded by buildings in a north-south direction. The entrance to the monastery is provided by the gate located on the steep street in the south direction. After the main entrance, stairs lead to the small square, which is surrounded by The Rock Church, chapel, bell tower, guesthouse, funerary chapel, administration building and is the focal point of the monastery. The oldest structures around the courtyard are the Rock Church, chapel and guesthouses. In the nineteenth century a new arrangement was introduced around the courtyard, with the addition of a bell tower, funerary chapel and administration building.

17

AYAVARVARA KİLİSESİ

Ayavarvara Church

Ayavarvara Kilisesi, Sümela Manastırı'nın hemen yakınında bulunmaktadır. Kesin kuruluş tarihi bilinmeyen eser, mimari ve süsleme özelliklerinden dolayı 18-19 yüzyıllara tarihlenmektedir. Sümela Manastırı'yla bağlantılı olduğu düşünülen kilisenin, Sümela'nın mezarlık alanı olabileceği de ileri sürülmektedir.

St. Barbara Church is located in the immediate vicinity of the Sumela Monastery. The monastery, which exact date is unknown, is dated to the 18th and 19th centuries due to its architectural and decorative features. It is also suggested that the Church, which is believed to be linked to the Sumela Monastery, may be Sumela's cemetery.

18

KAYMAKLI MANASTIRI

Kaymaklı Monastery

Trabzon'un 3 km güneydoğusunda, Boztepe'nin Değirmendere vadisine bakan yakasında kurulmuştur. 1424 yılında inşa edilmiştir. Yapılar topluluğu dikdörtgen alan içerisinde, ortada tek apsisli kilise, kuzeybatıda çan kulesi, güneydoğuda ise küçük bir şapel ve manastır hücrelerinden oluşmaktadır. Manastır yapıları birçok defa onarım görmüştür. Kilise içerisindeki freskler 18. yüzyıla tarihlenmektedir.

3 km south east of Trabzon near Boztepe's Değirmendere valley. It was built in 1424. The constellation community consists of a rectangular area with a single apse church in the middle, a bell tower in the north-west, and a small chapel and monastery cells in the south-east. The monastery has been repaired many times. The frescoes in the church are dated to the 18th century.

19

VAZELON MANASTIRI

Vazelon Monastery

Manastır, Maçka ilçesinin Kiremitli Köyü'nün 7 km batısında, Maçka'ya 14 km uzaklıkta, çam ormanlarının içerisinde bulunmaktadır. Üç nefli kilisenin kuzey dış duvarlarında yer alan cennet, cehennem ve son hüküm tasvirlerinin konu edildiği freskler, canlılık ve güzelliklerini halen korumaktadır. Manastır 1923 yılında terk edilmiştir.

The monastery is located 7 km west of the Kiremitli Village of Maçka district, 14 km away from Maçka, within the pine forests. The frescoes on the northern outer walls of the churches, the heaven, the hell, and the fictions of the last sentence are still preserved in their vitality and beauty. The monastery was abandoned in 1923.

20

TRABZON AKVARYUM VE KUŞ PARKI

Trabzon Aquarium And Bird Park

Trabzon Akvaryumu, Ortahisar ilçesinde yer alır ve 198 metrelik tünelli ile dünyada bu şekilde tasarlanmış ilk akvaryumdur. 300 metrelik yürüyüş yolu üzerinde 61 tematik akvaryum ve 5.000'den fazla su canlısı barındıran akvaryumda, Trabzonspor'un bordo-mavi renklerini taşıyan Borleyi ciklet balıkları öne çıkar. Trabzon Kuş Parkı'nda ise 22 canlı türü bulunur; bunlar arasında 19 kuş türü, su kaplumbağası, cüce keçi ve tavşan gibi hayvanlar yer alır. Özellikle Amazon papağanı, altın sülün, ispinoz ve tavus kuşu dikkat çeker.

Trabzon Aquarium is located in the Ortahisar district and is the first aquarium in the world designed with a 198-meter tunnel. With a 300-meter walking path, it hosts 61 thematic aquariums and over 5,000 aquatic species. Among the most popular species is the Borleyi cichlid, brought from Lake Malawi, which carries the bordo-blue colors of Trabzonspor. Trabzon Bird Park houses 22 species of animals, including 19 bird species, a water turtle, a dwarf goat, and rabbits. Notable species in the park include the Amazon parrot, golden pheasant, finch, and peacock.

21

TARİHÎ HASAN PAŞA ASKER HAMAMI MÜZESİ

Historical Hasan Pasha Military Hammam Museum

Hasan Paşa Asker Hamamı, Trabzon'un tarihî hamamlarından biri olup, özellikle Osmanlı dönemine ait hamam kültürünü yansıtan yapılar arasında yer alır. Dönemin valisi Hasan Paşa'nın adı verilen yapı, 1882 yılında, II. Abdülhamit döneminde askerî hastaneye ve askerî kışlaya hizmet vermek için yapılmıştır. Yapımında kullanılan mimari teknikler ve iç dekorasyonu, döneminin hamam mimarisine dair önemli ipuçları sunar.

Hamam, uzun yıllar boyunca askerî kullanıma hizmet ettikten sonra restorasyonla müzeye dönüştürülmüştür. Müze olarak hizmet veren Hasan Paşa Hamamı'nda, dönemin hamam kültürü, geleneksel Osmanlı banyo eşyaları ve hamamda kullanılan orijinal eşyalar sergilenmektedir. Aynı zamanda, Trabzon'un sosyal ve kültürel hayatında hamamın önemi de bu çekânda ziyaretçilere anlatılmaktadır.

Hamamın taş duvarları, kubbeleri ve işlemeleri ziyaretçileri büyüleyici bir atmosfere davet eder. Hem yerli hem de yabancı turistlerin ilgisini çeken bu tarihî yapı, Trabzon gezisinin unutulmaz duraklarından biri olmaya devam ediyor.

Hasan Pasha Hammam is one of the historical baths of Trabzon and is among the structures that reflect the bath culture especially belonging to the Ottoman period. The structure, named after the governor of the period Hasan Pasha, was built in 1882 during the reign of the II. Abdulhamit to serve the military hospital and military barracks. The architectural techniques used in its construction and its interior decoration offer important clues about the bath architecture of the period.

After serving for the use of military for many years, the hammam has been converted into a museum with restoration. Hasan Paşa Hammam, which serves as a museum, displays the hammam culture of the period, traditional Ottoman bath items and original items used in the bath. At the same time, the importance of the bathhouse in the social and cultural life of Trabzon is also explained to visitors in this place.

The stone walls of the hammam invite visitors to a charming atmosphere with its domes and embroideries. This historical building, which attracts the attention of both domestic and foreign tourists, continues to be one of the unforgettable stops of the Trabzon trip.

22

KÜÇÜK AYVASIL KİLİSESİ

Küçük Ayvasıl Church

Trabzon'un sessiz tanığı Trabzon'un Gülbaharhatun Mahallesi'nde yer alan kilisenin, girişindeki kitabede kilisenin MS 884'te I. Basileios tarafından onarıldığı yazmaktadır. Kentin en eski kiliselerinden biri olan ve 1923 yılına kadar kilise olarak kullanılan yapı günümüzde boştur. Erken Bizans mimarisıyla inşa edilen yapı, üç nefli bazilika planına ve yarım daire biçimli apsislere sahiptir. Kilisenin güney duvarındaki freskler, İsa'nın çarmıhtan indirilişi gibi sahneleri betimler. Dış kapısındaki mermer kabartmanın ise Roma dönemine ait olduğu düşünülmektedir. 2021-2022 yıllarında gerçekleştirilen restorasyonla kaybolan freskler gün yüzüne çıkarılmış ve yapı temizlenmiştir. Günümüzde halka açık olan Küçük Ayvasıl Kilisesi, Trabzon'un tarihî atmosferini hissetmek isteyen ziyaretçiler için önemli bir durak noktasıdır.

Located in the Gülbaharhatun Neighborhood of Trabzon, the church features an inscription stating that it was restored in 884 AD by Basileios I. As one of the city's oldest churches, it served as a place of worship until 1923 and now stands empty. Built in the Early Byzantine architectural style, the structure follows a three-nave basilica plan with semi-circular apses. The frescoes on its southern wall depict scenes such as the Descent from the Cross. The marble relief on the main entrance is believed to have originated from the Roman period. During the 2021-2022 restoration, lost frescoes were uncovered, and the structure was thoroughly cleaned. Today, Küçük Ayvasıl Church is open to the public, offering visitors a chance to experience Trabzon's rich historical ambiance.

23

ORTAMAHALLE MÜZESİ

Ortamahalle Museum

Trabzon Ortamahalle Müzesi, tarihî dokusuyla dikkat çeken bir yapı olup, Trabzon'un eski yaşam tarzını ve kültürünü yansıtan eşyaların sergilendiği bir mekandır. Müze, şehrin geleneksel mimari dokusuna sahip yapılarından birinde hizmet vermektedir. İçeride, Trabzon evlerinin otantik eşyaları, yerel yaşamın detayları ve bölgenin tarihini yansıtan objeler sergilenmektedir. Müze, eski Trabzon evlerinin yaşantısını ziyaretçilere sunarak, geçmişe bir yolculuk yapma imkânı sağlamaktadır. Müze St. Michael Kilisesi'nin içerisinde yer almaktadır.

Trabzon Ortamahalle Museum is a building that attracts attention with its historical texture and is a place where items reflecting the ancient lifestyle and culture of Trabzon are exhibited. The museum is located in one of the buildings with the traditional architectural texture of the city. Inside, authentic items of Trabzon houses, details of local life and objects reflecting the history of the region are exhibited. The museum provides visitors with the opportunity to take a trip to the past by presenting the life of the old Trabzon houses. The museum is located inside the Church of St. Michael.

24

ST. MICHAEL KİLİSESİ

St. Michael Church

Akçaabat ilçesinde bulunan St. Michael Kilisesi, bölgedeki en eski ve en önemli tarihî yapılarından biridir. Osmanlı döneminden önce Bizans İmparatorluğu'na kadar uzanan bu kilise, özellikle Karadeniz Bölgesi'nin Hristiyanlık tarihine dair önemli bir simge olarak kabul edilir. St. Michael Kilisesi, tipik bir Bizans mimarisi stiline sahiptir. Kilisenin yapısında taş işçiliği öne çıkmakta, kemerli pencereler ve zarif taş süslemeler dikkat çekmektedir. Bu yapının dinî ve kültürel önemini yansıtan freskler ve ikonalar zamanında kilisede yer alıyordu, ancak günümüzde bunlardan çok azı sağlam kalmıştır. Yapı, birkaç restorasyondan geçmiş olmasına rağmen, orijinal özelliklerinin bir kısmını korumaktadır. Akçaabat St. Michael Kilisesi, Karadeniz'deki dinî mimari ve kültürel tarihi keşfetmek isteyenler için önemli bir durak niteliği taşır.

St. Michael's Church, located in Akçaabat district, is one of the oldest and most important historical buildings in the region. This church, which dates back to the Byzantine Empire before the Ottoman period, is considered an important symbol of the history of Christianity, especially in the Black Sea region. The Church of St. Michael has a typical Byzantine architecture style. Stonework stands out in the structure of the church, arched windows and elegant stone decorations attract attention. Frescoes and icons reflecting the religious and cultural significance of this structure were located in the church at the time, but very few of them remain intact today. Although the building has undergone several restorations, it retains some of its original features. Akçaabat St. Michael's Church is an important stop for those who want to explore the religious architecture and cultural history of the Black Sea.

25

TAŞKIN MÜZESİ

The Flood Museum

Trabzon'un Ortahisar ilçesinde bulunan DSİ Taşkın Müzesi, Türkiye'nin ve dünyanın ilk interaktif taşkın müzesi olma özelliği taşıyor. Müze, sel, heyelan ve taşkınların yoğun olarak yaşandığı Karadeniz Bölgesi'nde, özellikle 1929 yılında Of'ta meydana gelen taşkın gibi büyük felaketleri anmak ve bu tür olaylara karşı toplumu bilinçlendirmek amacıyla kurulmuştur. Müze, yaklaşık 25 bölümden oluşmakta ve ziyaretçilerine taşkınların etkilerini simüle eden interaktif modeller sunmaktadır. Bu bölümlerde taşkınların nasıl oluştuğu, önlenmesi gereken davranışlar ve acil müdahale yöntemleri hakkında bilgiler verilmektedir. Ziyaretçiler, sanal gerçeklik odasında taşkın anını deneyimleyerek, su altında nasıl bir hisse kapıldıklarını ve bu durumla başa çıkmanın yollarını öğreniyorlar. Müzeye giriş tamamen ücretsizdir. Müze, Yalincak beldesindeki DSİ Tesisleri içerisinde yer alıyor.

The Flood Museum of the State Hydraulic Works Directorate, located in the Ortahisar district of Trabzon, is the first interactive flood museum in Turkey and the world. The museum was established to commemorate major disasters such as the flood that occurred in the Black Sea Region, where floods, landslides and floods are experienced extensively, especially in 1929, and to raise public awareness against such events. The museum consists of about 25 sections and offers interactive models that simulate the effects of floods to its visitors. In these sections, information is provided about how floods occur, behaviors that need to be prevented and emergency response methods. By experiencing the flood moment in the virtual reality room, visitors learn how they feel underwater and how to cope with this situation. Admission to the museum is completely free. The museum is located in the facilities of the State Hydraulic Works Directorate in the town of Yalincak.

26

TRABZON İPEKYOLU MÜZESİ

Trabzon Silk Road Museum

Trabzon Ticaret ve Sanayi Odası bünyesinde, Trabzon İpek-yolu Müzesi, şehrin ticaret ve kültürel mirasını sergileyen önemli bir mekândır. Müze, tarihî İpekyolu üzerindeki stratejik konumunu yansıtan eserlerle doludur. Osmanlı'dan Cumhuriyet'e kadar uzanan dönemlere ait nadide koleksiyonlar burada sergilenmektedir. Ziyaretçiler, Trabzon'un ticaret yollarındaki rolünü keşfederken, bölgenin tarihî ve kültürel zenginliğine dair önemli bilgiler edinme fırsatı bulurlar. Müze, Ticaret ve Sanayi Odası içinde yer almaktadır.

Located within the Trabzon Chamber of Commerce and Industry, the Trabzon Silk Road Museum is an important place that showcases the city's trade and cultural heritage. The museum features collections that reflect the region's strategic position along the historic Silk Road. It displays valuable items from the Ottoman to Republican periods. Visitors can explore the city's role in trade routes and gain valuable insights into the region's historical and cultural richness. The museum is housed within the Chamber of Commerce and Industry building.

27

KANÛNÎ EVİ

Kanuni Cultural House

Kanûnî Sultan Süleyman, Trabzon'da doğmuş ve burada büyümüştür; bu da onu Trabzonlular için özel kılar. Ortahisar, Sultan Süleyman'ın çocukluğunun geçtiği ve 15 yaşına kadar yaşadığı yerdir. Kanûnî Evi, bu tarihi mahal-
ledeki önemli yapılar arasındadır. Burada, Osmanlı padişahları Fatih Sultan Mehmet, Yavuz Sultan Selim ve Kanûnî Sultan Süleyman'a ait balmumu heykeller sergilenmektedir. Ayrıca, Osmanlı tarihiyle ilgili çeşitli resimler ve kitaplar da yer alır. Kanûnî Evi, bölgenin ve Osmanlı İmparatorluğu'nun tarihine dair önemli bir bilgi kaynağıdır.

Suleiman the Magnificent, born and raised in Trabzon, holds a special place in the hearts of the people of the city. Ortahisar is the area where he spent his childhood and lived until he was 15 years old. Kanuni House, located in Ortahisar, is one of the historical Turkish houses in the region. In this house, visitors can find wax statues of Ottoman sultans, including Fatih Sultan Mehmet, Yavuz Sultan Selim, and Suleiman the Magnificent. The house also contains paintings related to Ottoman history, as well as books about Trabzon and Ottoman history, making it an important site for exploring both regional and imperial history.

- Uzungöl **01**
Sera Gölü **02**
Balıklı Göl **03**
Çal Mağarası **04**
Altındere Vadisi Milli Parkı **05**
Hamsiköy **06**
Botanik Park **07**
Ekopark **08**
Şahinkaya Tırmanış Bahçesi **09**
Kervanyolu **10**
Ganita **11**
Boztepe Seyir Terası **12**
Beşikdüzü Teleferik **13**
Derebaşı Virajları **14**

DOĞAL MİRASLAR

*Natural
Legacies*

02

01

UZUNGÖL

Uzungöl

Gökyüzünün mavisi, bembeyaz bulutlar ve yemyeşil ormandan oluşan bir manzara karşılar sizi Uzungöl'de... Uzungöl'ün berek sularının Karadeniz'e akışı gibi gökyüzünü içinize çekersiniz her nefeste. Trabzon'a 99 km ve Çaykara ilçesine 19 km uzaklıkta, deniz seviyesinden 1090 m yükseklikte bulunan Uzungöl, Şerah köyünün yerleştiği vadi yamaçlarından heyalan sonucu kayan toprak ve kayaların, Haldizen Deresi'nin önünü kapatmasıyla 1600'lü yıllarda oluştuğu rivayet olunan doğal bir göldür. Çevresinde olmuş olan yerleşim alanı da adını "Uzungöl" den alır.

The sky with its bluest tones, white clouds and a green forest is a landscape that meets you in Uzungöl. You can take a look at the skies of Uzungöl's clear waters like the flow to the Black Sea. Uzungöl, which is 99 km away from Trabzon and 19 km away from Çaykara district, is at a height of 1090 meters from sea level. It is a natural landscape narrated that the soil and rocks of the valley slopes settled in Şerah village are covered with rocks in the 1600s. The settlement area formed around is called "Uzungöl", meaning "Long Island", which attracts the great interest of local and foreign tourists, with a very high touristic potential.

Yerli ve yabancı turistlerin büyük ilgisini çeken Uzungöl'ün, turistik potansiyeli çok yüksektir. Göl ve Trabzon'un en yüksek Haldizen vadisi doğa yürüyüşü, kuş gözlemciliği, botanik amaçlı turların yanı sıra, daha yükseklerdeki dağların arasındaki göllere veya yakınlardaki Şekersu, Demirkapı, Yaylaönü gibi doğal güzelliği yanında geleneksel Karadeniz mimarisinin özgün ahşap köy evlerinin gezilebileceği yaylalara geziler düzenleme olanağı vardır. Haldizen Dağı'nın yüksekliği 3.325 metredir. Haldizen vadisinde, heyelan sonucu dere yatağının tabii baraj şeklinde kapanması sonucu oluşan göl, çevresindeki dik yamaçları ve yamaçları kaplayan ladin ormanları ile çekici bir peyzaj sergiler. Uzungöl su seviyesi bakımından mevsimsel olarak çok az farklılık gösterir. 1090 m yükseklikteki gölün yaklaşık olarak boyu 1000, eni 500 ve derinliği ise 15 metre civarındadır. Gölde doğal alabalık yaşamaktadır.

In addition to the hiking, bird watching and botanical tours of the highest lake of Haldizen Valley and Trabzon, there are also opportunities to arrange spring tours that can be visited by the villages with wooden village villas of the traditional Black Sea architecture besides the natural beauty such as Şekersu, Demirkapı, Yaylaönü and the nearby ponds or the hills between the higher mountains. Mount Haldizen is 3,325 meters. In the Haldizen valley, the lake, which is the result of the closure of the landslide creek bed in the form of a natural dam, displays an attractive landscape with spruce forests covering the steep slopes and slopes around it. Uzungöl varies seasonally in terms of water level. The lake at a height of 1090 meters

02

SERA GÖLÜ

Sera Lake

Sera Gölü, Trabzon ve Akçaabat'ın önemli bir tabiat güzelliğidir. Trabzon'a 12 km, Akçaabat'a 8 km uzaklıkta, Yıldızlı Mahallesi sınırları içinde yer alır. Uzunluğu 1.200m genişliği ortalama 150 m olup, en derin yeri 20 m'dir. Sera Gölü, 1950 yılında yamacında oluşan toprak kayması sonucu Sera Deresi'nin önünün kapanmasıyla oluşmuş bir heyelan gölüdür. 2010 yılında Tabiat Parkı ilan edilen ve kamuya açık bir park düzenlemesi yapılan, etrafında yürüyüş, piknik yapılabilen göl kenarında yerli ve yabancı ziyaretçiler için gününbirlik dinlenme tesisleri bulunmaktadır.

Sera Lake is an important natural beauty of Trabzon and Akçaabat, located 12 km to Trabzon within the borders of the Yıldızlı Neighborhood, 8 km away from Akçaabat. Its length is 1200 m. The average width is 150 m. The deepest point is 20 m. Sera is a lake formed by the closure of the Sera River by a landslide in 1950. There are daily rest facilities for local and foreign sightseeing around the lake where nature park is declared in 2010 and the public is organized in an open park, walking, picnic areas around the lake.

03

BALIKLI GÖL

Balıkli Lake

Bölgemizin coğrafi yapısı nedeniyle oluşan bir göldür. Balıklı Göl Akçaabat'ın Balıklı Yaylası'nda bulunmaktadır. Hıdırnebi Yaylası yolu üzerindedir. Doğal güzelliği muhteşem olan bu gölümüz yaz ve kış aylarında birçok ziyaretçi tarafından dinlenme ve piknik alanı olarak kullanılır.

Balıkli Lake is a shadow formed by the geographical structure of our region. Balıklı Lake is located in Balıklı Plateau of Akçaabat. Balıklı lake is on the same route as Hıdırnebi Plateau. The beautiful natural beauty of this lake is a destination point as a picnic area by many visitors during the summer and winter months.

04

ÇAL MAĞARASI

Cal Cave

Çal Mağarası Türkiye'nin en derin mağaralarından biridir. Çal Mağarası, Trabzon ili Düzköy İlçesi'nin 5 km güneybatısında, denizden 1.050 m rakımda bulunan Çal Köy Mahallesi'nde yer almaktadır. Yer altı su kanalı çıkışı üzerinde bulunan mağaranın girişi, geniş olmakla birlikte içerisinde ilerledikçe bu genişlik yer yer değişmektedir. Mağara girişten sonra 200 m'de iki kola ayrılmaktadır. Sola ayrılan kol yaklaşık 150 m uzunluktadır. Bu kolun sonundaki odada dolinden (çukur-çökmeye) gelen suyun aktığı bir baca vardır. Sağ kolun ulaşılabilen kısmı yaklaşık 400 m'dir. Bu kolun yaklaşık 60 m'sinde küçük bir göl ve çağlayan yer almaktadır.

Çal Mağarası kireçtaşı bloklar içindeki kırık fay sistemlerine bağlı olarak oluşmuştur. Düzenleme yapılan ilk bir kilometre gezilebilen Çalköy Mağarası, 4 kilometre uzunluğa sahiptir. 2003 yılında turizme açılan ve mağara içi dere, şelale, göl, su bacakları, sarkit, diktiller ve travertenler bulunan mağarayı yılda 30-50 bin turist ziyaret ediyor. Çevresindeki karışık ladin ormanları, Doğankaya'sı, Camili Tabiat Parkı ve gününbirlik dinlenme tesisleri bulunan Çal Mağarası, içindeki sarkit ve diktillerden oluşan muhteşem doğal şekilleri, zaman zaman 1.5 metre derinliğe ulaşan deresi, şelaleleri ve gölleriyle her mevsim turistlerin ilgisini çekiyor.

Çal Cave is one of the deepest caves in Türkiye. Çal Cave, 5 km from Düzköy District. 1050 m from the sea on the southwest. It is located in Çalköy Neighborhood which is located at altitude. The entrance of the cave on the underground water channel exit varies widely as it travels along with it being wide.

The cave is divided into two branches at 200 m. The left hand arm is about 150 m. Length. In the room at the end of this column there is an active chimney of the water coming from the pit. The accessible part of the right arm is about 400 m. A small lake and cascade are located at about 60m. Çal Cave limestone is formed due to fracture (fault) systems in the blocks. Çalköy Cave is 4 km long and can be visited by a first kilometer. In 2003, 30-50 thousand tourists visit the cave which is opened to tourism and has caves with creeks, waterfalls, lakes, water chutes, stalactites, stalagmites and travertines. Surrounded by mixed spruce forests, Doğankaya, Camili Nature Park and Çal Cave with daily rest facilities, the magnificent natural forms of stalactites and stalagmites attract tourists from all seasons with its deep water, waterfalls and lakes that reach to 1.5 meters depth from time to time.

05

ALTINDERE VADİSİ MİLLİ PARKI

*Altındere Valley
National Park*

Milli Park alanına ulaşım; Trabzon ili merkezinden, Maçka ilçesine bağlantı sağlayan 48 km'lik karayoluyla sağlanır. Milli Park'ın ana özelliğini Sümela Manastırı ile Altındere Vadisi'nin bitki zenginliği ve jeomorfolojik yapısı teşkil etmektedir. Milli Park, flora açısından da çok zenginlik içermekte olup yörenin hâkim bitki örtüsünü doğu ladini oluşturur.

Access to the National Park area; Trabzon province center, the connection to the town of Maçka 48 km is provided by the road. The main feature of the National Park is the plant richness and geomorphological structure of the Sumela Monastery and the Altındere valley. Established in the high place. The National Park is very rich in terms of flora and the dominant vegetation, especially with spruce.

06

HAMSİKÖY

Hamsiköy

Doğu Karadeniz ile Doğu Anadolu'yu birbirine bağlayan heybetli Zigana Dağlarının eteklerindeki Hamsiköy, Trabzon iline 48 km ve sınırları içerisinde olduğu Maçka ilçesine de 19 km uzaklıktadır. Doğu Anadolu ile Doğu Karadeniz'i birbirine bağlayan bu güzergâh Osmanlı İmparatorluğu zamanında ise Çin, Irak, İran gibi Asya ülkelerinden gelen kervanların soluklanma durağıydı. Her yazın Hamsiköy Sütlaç Festivali de yapılmaktadır.

Hamsiköy is on the skirts of the imposing Zigana Mountains that connect the Eastern Black Sea and Eastern Anatolia is located 48 km away from Trabzon province and 19 km away from the town of Maçka, which is within the borders of Trabzon. This route linking Eastern Anatolia and the Eastern Black Sea was the breathing stop of the caravans from Asian countries such as China, Iraq and Iran during the Ottoman Empire. Hamsiköy Sütlaç Festival is held every summer in this village.

07

BOTANİK PARK

Botanical Park

Trabzon Botanik'te ilk etapta, 194 çeşit ağaç ve 36 çeşit çalı olmak üzere 11 bin bitki dikilmiştir. Bu alanda bölgemizin ürünü 21 çeşit fındığın açık alanda sergileneceği Fındık Müzesi, Trabzon Botanik Kütüphanesi, bölgenin kaybolmaya yüz tutmuş yöresel meyve türlerinin sergilendiği alanlar, tıbbî ve aromatik bitki bahçeleri mevcuttur.

In the first stage of Trabzon Botanical, 11 thousand plants were planted, 194 kinds of trees and 36 kinds of shrubs. In this area, hazelnut Museum, Trabzon Botanic library, where 21 kinds of hazelnut product of our region will be exhibited in the open area, areas where local fruit species are exhibited, medicine and aromatic plant gardens are exhibited.

08

EKOPARK

Ecopark

12 dönümlük alanda yapımı tamamlanan Ekopark; sosyolojik temelli biyolojik gölet, polinatör bahçe ve arı oteli, yağmur bahçesi, yükseltilmiş ekolojik farkındalık yolu, kentsel meyve bahçesi, yükseltilmiş ahşap gezinti yolu, ahşap kuş yuvası, dinlenme birimleri ve çocuk oyun alanlarından oluşmaktadır.

The construction of 12 acres is completed. sociological-based biological pond, pollinator garden and bee hotel, rain garden, elevated ecological awareness way, urban orchard, elevated wooden promenade, wooden birdhouse, resting units and children's playgrounds.

09

ŞAHİNKAYA TIRMANIŞ BAHÇESİ

Şahinkaya Climbing Garden

Düzköy ilçesi sınırlarındaki Doğanakaya Mahallesi'nde bulunan "Şahinkaya", tırmanış ve trekking rotalarıyla doğa sporlarıyla ilgilenenlerin tercihleri arasında yer alıyor. Tırmanış riskleri bulunmayan "Şahinkaya", kaleyi andıran görünüşü ve eteklerindeki çam ormanlarıyla dikkati çekiyor

Şahinkaya, located in the Doğanakaya neighborhood at the borders of düzköy District, is among the preferences of those interested in nature sports with their climbing and trekking routes. Şahinkaya, which has no risk of climbing, attracts attention with its castle-like image and pine forests on its skirts.

10

KERVANYOLU

Kervanyolu

Trabzon ve bölgenin en önemli tarihî yollarından birisi, tarihî İpek Yolu'nun bir kolu olan Araklı (Sürmene) Bayburt Kervan Yolu'dur. Antik çağ'dan 20. yüzyıla, 1970'e kadar aktif olarak kullanılan tarihî yol, günümüzde aynı güzergâhta açılan araç yolu ile yayla yolu olarak kullanılmaktadır. Trabzon turizmi için yeni ve önemli bir güzergâh olan Kervan Yolu'nun geçtiği havzada, 5 kale, bir kısmı aktif kullanılan 7 tarihî kervan hanı, 10'dan fazla tarihî cami, 3 kilise, 100'den fazla tarihî konak ve ev, köprüler, çeşmeler bulunmaktadır. Yer yer tarihî taş yolları mevcut olan Kervan Yolu, tarihî yapılar yanında çevresindeki 30'dan fazla yayla ve efsanevi Madur Dağı ile eko-turizm, kuş gözlem, doğa fotoğrafçılığı, bilim, atlı safari, doğa yürüyüşü, kampçılık, karavan turizmi, kültür turizmi potansiyeliyle Trabzon'un önemli bir turizm destinasyonudur.

One of the most important historical roads of Trabzon resides in the the region of Araklı (Sürmene) - Bayburt Kervanyolu, which is a branch of historical Silk Road. The historical road, which was active until the 20th century, until 1970, is now used as a highway route plateau road. There are 7 historical caravan inn, 5 historical castles, 10 historical mosques, 3 churches, 100 historical mansions and houses, bridges and fountains, which is a new and important route for Trabzon tourism and they all pass through Kervanyolu. Kervanyolu, which has historical stone roads in some places, with its more than 30 plateaus and the legendary Madur Mountain in the vicinity of historical buildings, with its potential of eco-tourism, bird watching, nature photography, science, horse safari, nature walk, camping, caravan tourism, culture tourism in Trabzon and it is an important tourism destination.

11

GANİTA

Ganita

Trabzon'un merkezinde yer alan Ganita Parkı, hem yerel halk hem de ziyaretçiler için huzurlu bir kaçış noktasıdır. Ganita Parkı, yeşil alanlar, ağaçlar ve çiçekleriyle dolu bir alandır. Park, çeşitli bitki örtüsüyle kaplıdır ve ziyaretçilere doğanın tadını çıkarma imkânı sunar. Yürüyüş yolları, piknik alanları ve dinlenme noktaları, restoran ve kafeleri ziyaretçilerin keyifli vakit geçirmesi için tasarlanmıştır. Özellikle bahar ve yaz aylarında parkın canlı renkleri göz alıcı bir manzara oluşturur. Ailelerin çocuklarıyla keyifli vakit geçirebileceği oyun alanları bulunur. Ayrıca, parka düzenli olarak çeşitli etkinlikler ve konserler de düzenlenmektedir. Trabzon şehir merkezindedir; kolayca ulaşılabilir. Yürüyerek veya toplu taşıma araçlarıyla parkın kapısına kadar gitmek mümkündür. Park her gün açık olup, günün her saatinde ziyaret edilebilir.

Located in the center of Trabzon, Ganita Park is a peaceful getaway for both locals and visitors. The park is filled with green spaces, trees, and flowers, offering a beautiful natural environment. It is covered with a variety of vegetation, allowing visitors to enjoy the beauty of nature. Walking paths, picnic areas, resting spots, restaurants, and cafes are designed to provide a pleasant experience for visitors. Especially during the spring and summer months, the park's vibrant colors create a stunning view. Families can enjoy quality time with their children in the playgrounds. Additionally, various events and concerts are regularly held in the park. Ganita Park is easily accessible in the city center of Trabzon. It can be reached on foot or by public transportation. The park is open every day and can be visited at any time of the day.

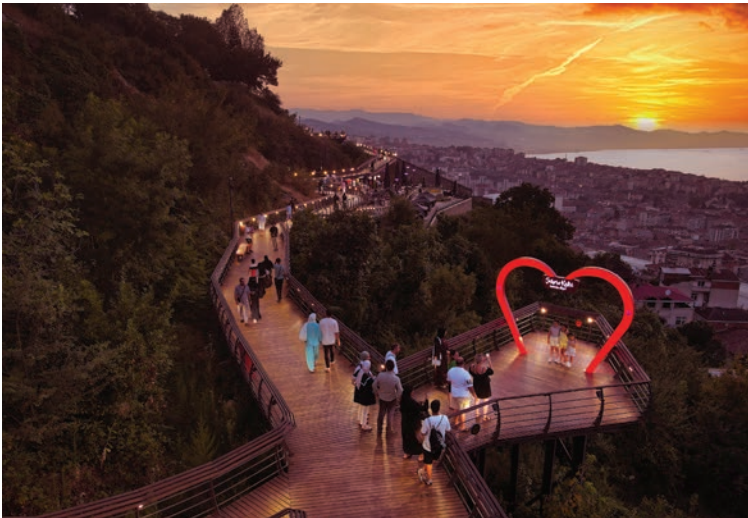
12

BOZTEPE SEYİR TERASI

Boztepe Observation Terrace

Tüm yüzeylerin ahşap, bir terasın cam, bir terasın ise ahşap olarak tasarlandığı, yaklaşık 1.100 metre uzunluğundaki Boztepe Seyir Terası ve Yürüyüş Yolu'nda vatandaşlar, gece ve gündüz Trabzon'un eşsiz manzarasını seyredebilmektedir.

Citizens can look over the unique view of Trabzon day and night at the Boztepe Observation Terrace and Walking Path, which is approximately 1,100 meters long and has surfaces designed as wood, one terrace as glass and the other as wood.

13

BEŞİKDÜZÜ TELEFERİK

Beşikdüzü Cable Car

Beşikdüzü Teleferik, Trabzon'un Beşikdüzü ilçesinde bulunan ve muhteşem manzaralar eşliğinde keyifli bir yolculuk sunan bir teleferik sistemidir. Teleferik, denizden yüksekliğiyle dikkat çeken bir noktaya ulaşımı kolaylaştırır ve ziyaretçilere eşsiz bir Karadeniz manzarası sunar. Teleferik, yaklaşık 500 metre yükseklikteki bir noktaya ulaşım sağlar. Teleferik yolculuğu 7 dakika sürmektedir; bu süre boyunca doğal güzelliklerin tadını çıkarabilirsiniz. Beşikdüzü Teleferik, ilçe merkezine oldukça yakın bir konumda yer alır. Beşikdüzü'ne ulaşım, Trabzon merkezinden otobüs veya özel araçla kolayca sağlanabilir. Teleferik tesisinin bulunduğu alana erişim oldukça rahattır. Ziyaretçiler, teleferik yolculuğu sonrası zirveye çıktıklarında yürüyüş yapabilir, fotoğraflar çekebilir veya çevredeki restoranlarda yerel lezzetlerin tadına bakabilirler. Özellikle doğa yürüyüşleri için popüler bir yerdir.

Beşikdüzü Cable Car is a cable car system located in Beşikdüzü district of Trabzon and offering a pleasant journey accompanied by magnificent views. The cable car facilitates access to a point that attracts attention with its height from the sea and offers visitors a unique view of the Black Sea. The cable car provides access to a point at an altitude of about 500 meters. The cable car ride takes about 7 minutes, during which you can enjoy the natural beauties. Beşikdüzü Cable Car is located in a very close location to the district center. Transportation to Besikduzu can be easily provided by bus or private car from the center of Trabzon. Access to the area where the cable car facility is located is quite convenient. Visitors can take a walk, take photos or taste local delicacies at the surrounding restaurants when they reach the top after the cable car ride. It is a popular place especially for nature walks.

14

DEREBAŞI VİRAJLARI

Derebaşı Bends

Dünyanın en tehlikeli yollarından biri olarak bilinen Derebaşı Virajları, Trabzon'un Çaykara ilçesinde, Soğanlı Dağları'nda yer alır. Uzungöl yolu üzerindeki bu etkileyici güzergâh, derin vadiler ve uçurumlarla çevrili olup, cesaret isteyen bir yolculuk sunar. Virajlar, özellikle dik eğimleri, keskin dönüşleri ve dar yollarıyla öne çıkmaktadır.

Macera arayan turistler için Derebaşı Virajları, nefes kesen doğa manzaraları eşliğinde adrenalin dolu bir sürüş deneyimi yaşatır. Sürücüler için zorlayıcı ve aynı zamanda büyüleyici olan bu virajlar, çevredeki yeşil ormanlar ve derin vadilerle birleşerek unutulmaz bir görsel şölen sunar. Bölgeye ulaşım genellikle Uzungöl yönünden sağlanır ve ziyaretçilerine heyecan verici bir macera vad edilir.

Known as one of the most dangerous roads in the world, the Derebaşı Bends are located in the Soğanlı Mountains in the Çaykara district of Trabzon. This impressive route on the Uzungol road is surrounded by deep valleys and cliffs and offers a journey that requires courage. The bends stand out especially with their steep slopes, sharp turns and narrow roads.

For tourists looking for adventure, Derebaşı Bends provide an adrenaline-filled driving experience accompanied by breathtaking natural landscapes. Challenging and fascinating at the same time for drivers, these bends combine with the surrounding green forests and deep valleys to offer an unforgettable visual feast. Transportation to the region is usually provided from the direction of Uzungol and visitors are promised an exciting adventure.

- Araklı Turnalı Camii **01**
Gülbaharhatun Camii ve Türbesi **02**
Ortahisar Fatih Büyük Camii **03**
İskenderpaşa Camii **04**
Ahi Evren Dede Camii **05**
Yenicuma Camii **06**

CAMİLER
Mosques

03

01

ARAKLI TURNALI CAMİİ

Araklı Turnalı Mosque

Trabzon ili, Araklı ilçesi, Turnalı Mahalle merkezinde yer alır. Giriş kapısı üzerinde yer alan kitabeye göre hicri 1257, miladi 1842 yılında yapıldığı anlaşılmaktadır. Kesme taş malzemeyle inşa edilen yapıya batı cephede yer alan kapıyla giriş sağlanır. Caminin içerisinde zengin ahşap oyma ve kalem işi süslemeler dikkat çeker. Ahşap süslemeler minber, tavan, mahfil ve vaaz kürsüsü üzerinde görülür. Kalem işi süslemeler yan duvarlar ve pencere iç yüzeylerinde dikkat çeker.

It is located in the center of Turnalı district, Araklı, Trabzon. According to the inscription above its door, it was built in 1842 (1257 exilic). You can enter the structure, which was built with face stone, through its west facing door. Inside the mosque, you can see the rich wood carvings and hand-drawn ornaments. The wooden ornaments can be seen on the pulpit, ceiling and on the gathering-place. Hand-drawn ornaments are noticeable on the side walls and interior surfaces of windows.

02

GÜLBAHARHATUN CAMİİ VE TÜRRESİ

Mosque and Tomb of Gülbaharatun

Trabzon'daki İslam eserlerinin en eskilerinden ve en özgün işçilikli örneklerinden biridir. Yavuz Sultan Selim'in, annesi Gülbahar Hatun'un hatırası için Orta Hisar'ın batısında, Zağnos Köprüsü'nün yakınında ve bir külliye içerisinde yapılmıştır. Külliye'den günümüze yalnızca cami ve türbe ulaşabilmiş; imaret, medrese, hamam ve mektep yıkılmıştır. Kaynaklar bu eserin, 1514 yılında yapıldığını göstermektedir. Caminin inşa kitabesi yoktur. Cami, erken devir Osmanlı mimarisinde ayrı bir plan tipi oluşturan Zaviyeli Camiler grubuna girmektedir. Duvar işçiliği özenlidir. Pencereler, son cemaat mahalli, kemerleri ve minarede koyu gri ve sarımsı beyaz taş kullanılmıştır. Mihrap, mermerden yapılmıştır. Kenar bordürleri sade, tepeliği bitkisel süslemelidir. Beşgen niş mukarnaslı bir kavsarayla son bulur. Köşeliklerinde ikişer kabara (gül bezek) motifi yer alır. Minber de mermer olup sade bırakılmıştır.

It is one of the oldest and most original monuments of Islamic works in Trabzon. It was built in the west of Ortahisar, near Zağnos Bridge and in an Islamic complex, for the memory of Yavuz Sultan Selim and his mother Gülbahar Hatun. Only mosque and tomb is protected now. Imaret, madrasa, bathhouse and school destroyed. Sources indicate that this work was completed in 1514. There is no building book for the glass. The mosque is in the Zaviyeli Mosques group, which forms a separate plan type in early Ottoman architecture. The workmanship of the wall is attentive. The windows, the last congregation site, the arches and the minarets used dark gray and yellowish white stones. The altar is made of marble. Edge border is plain, and the hill is herbal ornament. The pentagon comes to an end with a niche of mukarnas. There are two pairs of rose (rose-decorated) motifs in their corners. Pulpit is marble and left plain.

03

ORTAHISAR FÂTİH BÜYÜK CAMİİ

Ortahisar Fatih Grand Mosque

Kuruluşu 914 yılına kadar inen yapı, Komnenos Krallığı döneminde Altınbaşlı Meryem Kilisesi adıyla baş kilise olarak kullanılmıştır. Bazilika planlı olarak yapıldığı sanılan ve 6 esas onarım devri geçirdiği belirtilen yapının, 12. yüzyılda günümüzdeki şeklini aldığı tahmin edilmektedir. Ana planı üç nefli olan yapının apsisi içten yuvarlak, dıştan çokgendir. Bir iç ve bir dış narteksi vardır. Kayıtlara göre, Fâtiş Sultan Mehmet'in ilk cuma namazını kıldırıldığı yapı, fetihle birlikte camiye çevrilmiş olup, bitişğine de Fatih Medresesi kurulmuştur.

The building, which dates back to 914, was used as the head church in the name of the Virgin Mary Church in the period of Komnenos. It is estimated that the building, which is believed to have been built with a basilica plan and had 6 main repair revolutions, took its present shape in the 12th century. The master plan has three nests, the inside of which is internally rounded, the outside is multiplied. It has an interior and an external narthex. According to the records, the building that made Fatih Sultan Mehmet's first Friday prayer was converted into a community with conquest, and the Fatih Madrasa was established at the end.

04

İSKENDERPAŞA CAMİİ

İskenderpaşa Mosque

Kanûni döneminin Trabzon valilerinden olan İskender Paşa, kentin imarına önemli katkılarda bulunmuştur. Cami'nin H. 936, M.1529 tarihli inşa kitabesi cephedeki giriş kapısı üzerindedir. Ayrıca burada yapının bugünkü haline kavuştuğu 1882 yılı onarımına ait kitabe de bulunmaktadır. Avlusunda yer alan medresesi yıkılmış, batı tarafındaki mezarlık kaldırılmıştır. Burada sadece İskender Paşa'nın mezarı bırakılmıştır. Camiye değişik zamanlarda ilaveler yapılmış ve onarımlarla orijinalitesi bozulmuştur. Çok iyi bir taş işçiliğine sahiptir. Minare, tuğla ve renkli taşlarla alması tarzda yapılmıştır. Yapının esas planı İznik'teki Yeşil Cami'ye benzemektedir.

İskender Pasha, who was one of the governors of Trabzon of the Kanuni era, made important contributions to the city's development. The building inscription of the mosque with dates H. 936 and M. 1529 is on the front entrance door. There is also an inscription for the repair of the year 1882, which was made here today. The courtyard was destroyed and the cemetery on the west side was removed. Here, only the tomb of İskender Pasha was left. The vases were made at different times and their originality was damaged by repairs. It has a very good stone workmanship. The minaret was made in alternate style with bricks and colored stones. The main plan is similar to the Green Mosque in İznik.

TÜRBE

05

AHI EVREN DEDE CAMİİ

Ahi Evren Dede Mosque

Trabzon'un gözde semtlerinden Boztepe'de konumlanan Ahi Evren Dede Camii, tarihine dair pek fazla bilgi bulunmayan ancak derin bir kültürel mirası barındıran bir yapıdır. Efsanelere göre, Sultan Orhan döneminde Ahi Evren'in bir derviş dergâhı inşa ettirdiği bu mekân, zamanla bugünkü cami ve türbenin yerinde şekillenmiştir.

Caminin tarihi hakkında kesin bir bilgi olmamakla birlikte, Şemsettin Sami'nin anlatımlarına göre, bu kutsal alanın ruhunu oluşturan dervişlerin izleri günümüze kadar ulaşmıştır. Hacı Hakkı Baba'nın katkılarıyla restore edilen Ahi Evren Dede Camii, tarih boyunca birçok insanın ibadet ettiği ve huzur bulduğu bir yer olmuştur.

Located in one of Trabzon's most beloved neighborhoods, Boztepe, Ahi Evren Dede Mosque is a structure that holds a rich cultural heritage, although not much is known about its history. According to legends, during the reign of Sultan Orhan, Ahi Evren established a dervish lodge in this area, which eventually evolved into the mosque and mausoleum we see today.

While there is no concrete historical information about the mosque, according to the accounts of Şemsettin Sami, the traces of the dervishes who shaped the spirit of this sacred place have survived to the present day. Restored with the contributions of Hacı Hakkı Baba, Ahi Evren Dede Mosque has been a place of worship and spiritual solace for many people throughout history.

06

YENİCUMA CAMİİ

Yenicuma Mosque

Trabzon'un kurtarıcı ve koruyucu azizi Eugenios'a ithaf edilmiştir. İlk kilisenin ne zaman yapıldığı bilinmemektedir. Araştırmacılar ilk yapının bazilika olduğunu belirtmektedir. Ayrıca 1291 yılına ait bir kitabe bulunmuştur. Yapının bugün narteksi yoktur. Üç apsislidir. Orta apsisin dışında kartal ve güvercin kabartmalarına yer verilmiştir. Trabzon'un fethinden bir süre sonra camiye çevrilen yapıya kuzey giriş kısmı ile minare ilave edilmiştir. Büyük apsisden bir giriş daha açılmıştır. Taştan yapılan mihrap barok karakterlidir. Minberi ahşaptan yapılmış olup sade bırakılmıştır. Mahfilde iyi bir ahşap işçilik görülür. Ayrıca caminin içinde çok değerli kalem işi süslemeler vardır.

Dedicated to Trabzon's savior and saint Eugenios, it is not known when the first church was built. Researchers indicate that the first work is basilica. An inscription of 1291 was also found. There is no narthex today. It's three apses. Apart from the middle apse, eagles and pigeon reliefs were placed. After a period of conquest of Trabzon, the minaret was added to the north entrance part of the building. An another big entrance has opened from apse. The mihrap made of stone is a baroque character. The minbar was made of woodman and left plain. A good woodwork is seen on the shelf. There are also many precious pen work decorations in the glass.

Kadıralak Yaylası	01
Hıdırnebi Yaylası	02
Sultan Murat Yaylası	03
Kayabaşı Yaylası	04
Haçka Yaylası	05
Çakırgöl Yaylası	06
Pazarcık Yaylası	07
Sis Dağı Yaylası	08
Madur Yaylası	09
Demirkapı Yaylası Yedigöller	10
Beypınarı Yaylası	11

—
YAYLALAR
—
Plateaus

04

01

KADIRALAK YAYLASI

Kadiralak Plateau

Bölgedeki köyler, dağlardan denize doğru inen akarsuların vadileri üzerinde kurulmuşlardır. Kış ayları, köylerde dinlenerek mevsimlik işler ve el sanatları yaparak geçirilir. İlkbahar gelince mart ve nisan aylarında tarlalar bellenir, mayısta ekinler ekilir. Mezrası olan aileler buradaki evlerine göç ederek bir ay kadar otururlar. Özellikle sürüler mezraya göçürülür. Haziran başından eylül sonlarına kadar yaylaya göç edilir.

The villages in the region were founded on the valleys of the streams descending from the mountains to the sea. The winter months are spent relaxing in the villages, doing seasonal works and crafts. When spring comes, fields are planted in March, April, and May with crops. The families with land migrate to their homes there and sit for a month. Particularly the herds are forced to migrate to these plateaus from the beginning of June to the end of September.

02

HIDIRNEBİ YAYLASI

Hıdırnebi Plateau

Akçaabat ilçesinde bulunan Hıdırnebi Yaylası 1.450-1.500 m yükseklikte, doğal güzelliği, 1998 yılında yapılan Yayla Kent tesisleriyle Karadeniz Bölgesi'nde aranan ve tercih edilen en önemli tatil beldesi ve konaklama yerlerinden biridir. Yolu yaz-kış açık olan yaylaya ticari araçlar ve turlarla yolcu taşımacılığı yapılır. Yaylanın Argalos Çimeni denilen yerinde her yıl Temmuz ayının 19-20'sinde Hıdırnebi Derneği diye bilinen büyük bir kır şenliği yapılmaktadır.

Hıdırnebi Plateau located in the town of Akçaabat, 1450 - 1500 m at its height, its natural beauty, is one of the most important holiday towns and accommodation sought and preferred in the Black Sea Region with its Yayla City facilities built in 1998. Road Summer - Passengers are transported to Yayla, which is open in winter, with commercial vehicles and tours. Every year at the place called Argalos Çimeni on the plateau, there is a large country festival called 19th - 20th of July which is known as Hıdırnebi Derneği.

03

SULTAN MURAT YAYLASI

Sultan Murat Plateau

Trabzon'un Çaykara ilçesine 25 km uzaklıkta yer alan Sultan Murat Yaylası, 54 km kuzeybatısındaki Aydıntepe'ye de oldukça yakındır. I. Dünya Savaşı dönemine ait siperler ve şehit mezarlarıyla dolu olan bu Yayla, her yıl binlerce ziyaretçiyi ağırlayarak tarihin derinliklerine bir yolculuk sunar. Yayla, yemyeşil doğası, temiz havası ve huzur verici atmosferiyle özellikle yaz aylarında, doğa yürüyüşü, piknik ve dinlenme için tercih edilmektedir. Aynı zamanda bölgedeki zengin flora ve fauna, doğa fotoğrafçıları için eşsiz fırsatlar sunmaktadır. Sultan Murat Yaylası, tarihi ve doğasıyla Trabzon'un keşfedilmeye değer yerlerinden biri olarak öne çıkmaktadır.

Located 25 km from Çaykara district and close to Aydıntepe, which is 54 km to the northwest, Sultan Murat Plateau is a place of both historical and natural significance. The plateau is home to trenches and martyr graves from the World War I era, offering visitors a journey through history and attracting thousands of visitors each year. With its lush greenery, fresh air, and serene atmosphere, the plateau becomes a popular destination during the summer months for nature walks, picnics, and relaxation. The region's rich flora and fauna also provide unique opportunities for nature photographers. With its captivating blend of history and natural beauty, Sultan Murat Plateau stands out as one of Trabzon's must-see destinations, inviting visitors to experience its charm and tranquility.

04

KAYABAŞI YAYLASI

Kayabaşı Plateau

Kayabaşı yaylası Trabzon Düzköy ilçesine bağlıdır. Şehre fazla uzak olmayan bu eşsiz güzellikteki yaylaya aracınızla çok rahat bir şekilde gidebilir, isterseniz de konaklama yapabilirsiniz. Kayabaşı yaylası, 1.800 m rakımda, etrafı ladin ağaçlarıyla çevrili eşsiz bir manzaraya sahiptir.

Kayabaşı plateau is bound to Trabzon Düzköy district. This unique beautiful plateau, which is not too far away from the city, can be reached very comfortably with your car, you can also make your stay. The lava flow, at an altitude of 1800 m, has a unique landscape surrounded by spruce trees.

05

HAÇKA YAYLASI

Haçka Plateau

1900 m yükseklikteki Haçka Yaylası, Trabzon'un Düzköy ilçesinden güneye, 12 km mesafedeki toprak yolla ulaşılabilen bir doğa harikasıdır. Haçka Yaylası, zengin flora ve fauna çeşitliliğiyle dikkat çekerken, trekking ve doğa yürüyüşleri için ideal bir noktadır. Doğa severler için yürüyüş ve piknik alanlarıyla dolu olan yayla, aynı zamanda fotoğraf tutkunları için de harika manzaralar sunar. Bölge, geleneksel yaşam tarzını ve yerel kültürü yansıtan etkinlikler düzenler. Özellikle yaz aylarında, Haçka Yaylası'nda gerçekleştirilen yerel festivaller ve etkinlikler, ziyaretçilere yerel kültürü tanıma fırsatı sunar.

Situated at an altitude of 1900 meters, Haçka Plateau is a natural wonder located 12 km south of Düzköy district in Trabzon, accessible via a scenic country road. The plateau is renowned for its rich diversity of flora and fauna, making it an ideal destination for trekking and nature walks. Filled with trails and picnic areas for nature enthusiasts, it also offers stunning views, perfect for photography lovers. The region hosts events that showcase traditional lifestyles and local culture. Especially during the summer months, the local festivals and activities held at Haçka Plateau provide visitors with a unique opportunity to immerse themselves in the local culture.

06

ÇAKIRGÖL

Çakırgöl

Maçka Sumela yolundan 13 km mesafede ve denizden uzaklığı 2.504 m olan Yayla çevresinde Armutluk, Kırantaş, Akarsu, Aykarsa, Livayda, Kurugöl, Mesaraş, Furnoba, Kasapoğlu, Camiboğazi, Ortaoba, ve Dereboyu yaylaları mevcuttur.

There are Armutluk, Kırantaş, Akarsu, Aykarsa, Livayda, Kurugöl, Mesaraş, Furnoba, Kasapoğlu, Camiboğazi, Ortaoba, and Dereboyu springs around the plateau, which is at a distance of 1350 km from the Maçka Sumela road and 2504 m from the sea.

07

PAZARCİK TURİZM MERKEZİ

Pazarcık Tourism Center

Karadere Bayburt güzergâhında, Araklı'nın 43 km güneyinde yer alan yayla; Yağmurdere üzerinden Gümüşhane'ye, Aydıntepe üzerinden de Bayburt'a ulaşan yolların geçtiği bir yayla köy merkezidir. Çam ağaçlarıyla kaplı bir alanda yer alan yayla serin bir havaya sahiptir. Karaderesi, Pamuğun Gölü Şelalesi, piknik alanı ve buz gibi soğuk suları özellikle yaz aylarında bölgemizi ziyarete gelen turistlerin ilgisini çekmektedir. Turizm Bakanlığı'nca turizm merkezi olarak ilan edilen Pazarcık'ın girişinde Pazarcık Mağarası bulunmaktadır. 20 yılı aşkın bir zamandır turizm merkezi olarak ilan edilen Pazarcık Yaylası doğal güzelliğiyle hayranlık uyandırmaktadır.

Pazarcık plateau is located on the route of Karadere Bayburt and at the 43 km south of the Araklı district. The plateau, which is covered with pine trees, has cool air. Kara Stream, Pamuk's Lake Waterfall, picnic areas and ice cold waters are especially interesting for tourists who come to our region in the summer. Pazarcık Cave is located at the entrance of Pazarcık Plateau which is declared as Tourism Center by the Ministry of Culture and Tourism. Pazarcık Plateau, which has been declared as a tourism center for more than 20 years, is admired by its beauty of nature.

08

SİSDAĞI YAYLASI

Sisdağı Plateau

2182 m. yükseklikte bulunan yaylaya Erikbeli Turizm Merkezi yolundan 25 km geçerek varılabilir. Burada çeşitli altyapı hizmetleri mevcuttur. Her yıl temmuz ayının dördüncü cumartesi günü geleneksel "Otçu / Kaynak Sis" şenliklerine binlerce insan katılır; davul - zurna - kemençe etrafında halka oluşturur, el ele tutuşur, horon oynar; dostluğu, kardeşliği, barışı sergiler.

On 2182 m. the high plateau can be reached at 25 km from Erikbeli Tourism Center road. Various infrastructure services are available here. Every year on the fourth Saturday in July, thousands of people attend traditional "Autumn / Wart Festival" for drums - zurna - kemençe concerts around, hand in hand, play horon and show friendship, brotherhood and peace.

09

MADUR YAYLASI

Madur Plateau

Madur Dağı; Trabzon'un Köprübaşı ilçesinde yer alan 2.742 rakımlı en yüksek dağın adıdır. Madur Dağı'nın çevresi yaylalarla kaplıdır. Köşk Yaylası, Taşlı Yaylası, Sulak Yaylası ve Kalecik Yaylası vb. gibi yaylalar Madur Dağı'nın eteklerinde yer alır. Bir plato görünümündeki Polut Dağı, Madur'dan yaklaşık 70 m yüksektir. Taşlı ve sulak ırmakları itibariyle birden bire yükselmesi ve zirvesindeki kayalar Madur'un bölgedeki farklılığını hissettirir.

Madur Mountain is the highest mountain with its 2742 height in the Köprübaşı district of Trabzon. Madur Mountain is surrounded with plateaus. Köşk Plateau, Sulak Plateau and Kalecik Plateau are located in that area too. Polut Mountain which looks like Plateau is about 70 meters higher than Madur. Rocky and wet rivers and suddenly ascendant rocks make the difference in Madurun region.

10

DEMİRKAPI YAYLASI YEDİGÖLLER

Demirkapı Plateau and Seven Lakes

Eski adı Haldizen olan yayla, artık Demirkapı Yaylası olarak biliniyor. Demirkapı Yaylası, aynı zamanda Uzungöl'ün de oluşma sebebidir. 3.376 metreye ulaşan zirvesinin çevresinde var olan çeşitli buzul göllerinden Haldizen Deresi'ne akan su, sonrasında Uzungöl'e varıyor. Demirkapı Yaylası'na ulaşmak için Uzungöl'den 12 kilometrelik stabilize bir orman yolunu aşmanız gerekiyor. Serin ve tertemiz havası, sis çöktüğünde harika bir görünüme kavuşuyor. Köpürerek akan derelerin yanlarındaki ahşap evlerde konaklayabilir ya da çadır kurabilirsiniz.

The plateau, formerly known as Haldizen, is now known as Demirkapı Plateau. Demirkapı plateau is also the reason for the formation of Lake Uzungöl. The water that flows to the Haldizen Stream from various glacial lakes around the summit (height of the summit is 3376 meters) reaches Uzungöl later. In order to reach Demirkapı Plateau you have to cross a 12 km stabilized forest road from Uzungöl. The cool and immaculate air makes it look great when the fog collapses. You can stay in the wooden houses on the side of the deep-flowing streams, or you can set up a tent.

11

BEYPINARI YAYLASI

Beypınarı Plateau

Beypınarı Yaylası, Trabzon'un Akçaabat ilçesinde, şehir merkezine 30 km uzaklıkta, doğaseverlere huzurlu bir kaçış sunuyor. Zengin manzaralar, çam ormanları ve doğal su kaynaklarıyla çevrili yayla, yürüyüş, piknik ve kamp gibi çeşitli aktiviteler için uygundur. Sabah saatlerinde oluşan deniz bulutları, yaylanın üzerinde etkileyici bir görsel şölen sunar. Ayrıca, çevredeki köylerde yöresel lezzetler de tatmak mümkündür. Beypınarı Yaylası, her mevsim farklı güzellikler sunarak doğayla iç içe bir deneyim vadediyor.

Beypınarı Plateau, located in Akçaabat, Trabzon, about 30 km from the city center, offers a peaceful retreat for nature lovers. Surrounded by stunning landscapes, pine forests, and natural water sources, the plateau provides activities like hiking, picnicking, and camping. It is famous for its sea clouds that create a breathtaking visual spectacle in the mornings. Visitors can also enjoy local delicacies from nearby villages. Beypınarı Plateau offers a unique experience with its seasonal beauty and close connection to nature.

- Telkariye 01
Kazaziye 02
Trabzon Hasırı 03
Keşan 04
Sürmene Bıçağı 05
Bakırcılık 06

EL SANATLARI

Crafts

05

01

TELKARİYE

Telkariye

Tel işi anlamına gelen telkarinin kökeni MÖ.3000'lerde Mezopotamya'da, 2500'lerde de Anadolu'da kullanıldığı eski Yunan ve Roma'da yaygın olduğu bilinmektedir. 15. yüzyıldan sonra Doğu ve Güneydoğu Anadolu'da yaygın olduğu ve telkarinin Trabzon'a yerleşmesinde Dağıstanlı ustaların etkisinin bulunduğu ustalarca dile getirilmektedir. Trabzon işi telkariler likör ve kahve takımı, çay tepsisi, ta-kunya gibi örnekler sayılabilir.

It is known that the origin of telkari, which means wire work, is common in ancient Greece and Rome where it was used in Anatolia in BC 2500's and BC 3000 in Mesopotamia. It is said that it is widespread in the Eastern and Southeastern Anatolia after the 15th century and that telkarin is the influence of Dagestani masters at the settlement in Trabzon. We can count examples of Trabzon work include filigree liquor and coffee set, tea tray, clogs.

02

KAZAZIYE

Kazaziye

Kazaziye ipek işi anlamına gelir. Bu işi yapan kişiye kazaz denilir. Kazaziye sanatı Dağıstan kökenli bir işçilik olup altın ve gümüşün inceltilemediği dönemlerde, hammadde olarak at kuyruğu kılı veya ipek teller kullanılarak hazırlanmış zincirler, toplar, motifler; takıdan ziyade özel kadın kıyafetlerinin süslemelerinde, atların ve arabalarının süslemelerinde ve gelinliklerde kullanılmıştır.

Kazaziye means silk work. The person who does this job is called kazaz. The Kazaziye art is a workmanship originating in Dagestan and used in the ornaments of horses and horsemen, as well as in wedding dresses, with chains, bows, motifs, ornaments made of horsehair pegs or silk wire as raw materials during periods when gold and silver can not be thinned.

03

TRABZON HASIRI

Trabzon Straw

Orta Asya'dan Karadeniz Bölgesi'ne gelen ve Trabzon çevresine yerleşen ilk Türkler olan Turanlılara bağlı Tibarenler, taş ve maden işlemeciliğini; Elizanlılar örmeciliği getirmiştir. Günümüze kadar gelişim gösteren bu meslek dalları Trabzon kuyumculuğunun temel taşlarındandır.

The first Turks who came from Central Asia to the Black Sea Region and settled in the vicinity of Trabzon, the Tibarenes connected to Turanlılar, The Elizans brought knitting. These professional branches, which have developed as well as the sun, are the foundation of the Trabzon Jewellery.

04

KEŞAN

Keşan

Tahta el tezgâhlarında dokunan keşanları yöre kadınları başlarına, peştemalleri ise bellerine bağlarlar Her yörenin birbirinden farklı desenlere sahip peştemalleri vardır. Kök boyalardan yapılan keşan ve peştemaller, el dokuması çarşaf ve kumaşlar hem günlük yaşamda hem de dekoratif amaçlı kullanılabilir.

The omnipotents woven in the wooden hand looms connect the local women to their heads and the pavilions to the belleres. Each area has a different pattern with different designs. Root dyes and pendants, hand-woven linen and fabrics can be used both in everyday life and for decorative purposes.

05

SÜRMENE BIÇAĞI

Sürmene Knife

Sürmene'de bıçakçılık ve demir madeni işletmeciliği bundan tam 3.000 yıl öncesine dayanmaktadır. İlk Cenevizliler kullanmıştır bu çalışmayı; sonrasında Kuman Türkleri, Rumlar, onlardan sonra Türkler bu çalışmalarını ve geleneğini devam ettirmişlerdir. Sürmene bıçak çeşitleri, çift kama, yunus başlı bıçak, çakı çeşitleri, av bıçakları, kurban ve meyve genellikle günlük kullanılacak bıçaklardır.

In Sürmene, knife-making and iron mine operations date back to 3,000 years ago. The first Genoese used this work; Kuman Turks, Greeks after them Turks continued these studies and tradition. Varieties of running knives, double wedges, dolphin-headed knives, knife types, hunting knives, sacrificial knives and fruit knives are usually everyday knives.

06

BAKIRCILIK

Coppersmith

Doğu Karadeniz Bölgesi'nin jeolojik açıdan Anadolu'nun en zengin bakır yataklarına sahip olduğu bilinmektedir. Bölgedeki bakır yataklarından elde edilen bakır hammaddesi Trabzon atölyelerinde Trabzonlu ustaların maharetli ellerinde işlenmektedir. Trabzon'da halen geleneksel olarak bakır, bronz ve pirinçten mutfak kaplarıyla çeşitli eşya yapımı sürdürülmektedir.

Eastern Black Sea Region is known to have the richest copper deposits of Anatolia from the geological point of view. Copper raw material obtained from the copper deposits in the region is processed in the skilled hands of Trabzonian masters in Trabzon workshops. Trabzon still traditionally produces copper, bronze and brass kitchen utensils.

Hamsi	01
Akçaabat Köftesi	02
Tonya Tereyağı	03
Mısır Ekmeği	04
Vakfikebir Ekmeği	05
Sürmene Pidesi	06
Kalkanoğlu Pilavı	07
Arsin Foşa Fındığı	08
Çay	09
Trabzon Hurması	10
Karayemiş	11
Liğarba	12
Kuymak	13
Kara Lahana Sarması	14
Turşu Kavurması	15
Hamsiköy Sütlaçı	16
Vakfikebir Külek Peyniri	17
Yomra Elması	18
Yöresel Kıyafetler	19
Horon	20

GELENEKSEL KÜLTÜRÜMÜZ

*Traditional
Culture*

06

01

HAMSI

Anchovy

Karadeniz denince, deniz ürünleri arasında ilk olarak akla hamsi gelir. Bölgede en çok sevilen ve birçok yemeği yapılan hamsinin Türk ve Karadeniz mutfağında ayrı bir önemi vardır. Ayrıca dünyada ilk kez adına türkû yazılan balık türüdür. Trabzon ilimiz sahil kesiminde kurulmuş olması nedeniyle halkın geçim kaynaklarından birisini de balıkçılık oluşturmaktadır. İlimiz deniz ürünleri ve balıkçılık konusunda oldukça zengin bir potansiyele sahiptir. Ticari ve ekolojik anlamda Karadeniz'in en temel türü olan hamsi Türkiye üretiminde %91,01 paya sahiptir ve bu üretimin büyük çoğunluğu da Doğu Karadeniz'den sağlanmaktadır.

As for the Black Sea, among the seafood, firstly anchovy comes to mind. The Turkish and Black Sea kitchens have a special importance in the region, where they are most loved and made a lot of food. It is also the first type of fish written a folk song in the name of. Anchovy is one of the livelihood resources of the people because of being established in the coastal part of the province. It has a very rich potential for fish and seafood. Anchovy, which is the most basic type of Black Sea in commercial and ecological terms, has a share of 91.01% in Turkish production and the majority of this production is obtained from Eastern Black Sea.

02

AKÇAABAT KÖFTESİ

Akcaabat Meatballs

Zamanının birçok köfte ustasının elleriyle yerel tat olarak yaygınlaşan Akcaabat köftesi günümüzde ünü ülke sınırlarını aşmış, uluslararası talep gören bir yiyecektir. Yörenin yayla otuyla beslenmiş sığırların özenle seçilen; sinir ve ekstra yağ bulunmayan etleri kıyma haline getirilerek kullanılır. Bu kıyma, bir gün dolapta bekletilir ve köfte ızgarasında pişirildikten sonra servis yapılır. Akcaabat adıyla coğrafi işaret tescilli olan bu lezzeti tatmak için hepimizi bekliyoruz.

At the present time, Akcaabat meatball, which has become popular as a local taste with the help of many meatball masters, is a food that has exceeded the borders of the country and has international demand. Carefully selected cattle fed by highland grass; Nerves and extra fat are used in meat minced meat. This ground beef is left in the cupboard for a day and served after being cooked on the meat grill. We are waiting for you to taste this meal which is registered with the name of Akcaabat.

03

TONYA TEREYAĞI

Tonya Butter

Tonya tereyağı, 1887 tarihli Trabzon Vilayeti Salnamesi'nde geçmekte olup, övülmüştür; bu nedenle Tonya ilçesi tereyağının memleketi sayılmaktadır. Tonya'nın temiz doğasında yetişen otlarla beslenen ineklerin sütünden yapılan tereyağı, sağlıklı ve doğal bir lezzet sunar. Bu tereyağının en önemli özelliklerinden biri, üretim sürecinin geleneksel yöntemlerle yapılmasıdır. Bir diğer önemli özelliği ise coğrafi işaretli ürün olmasıdır. Tonya tereyağı, kahvaltılarda, hamur işlerinde ve yemeklerde kullanılan mükemmel bir seçenektir. Özellikle pide, börek gibi yerel lezzetlerin hazırlanmasında tercih edilir. Yöresel pazarlardan taze Tonya Tereyağı satın alabilirsiniz.

Tonya Butter, which is mentioned and praised in the 1887 Trabzon Provincial Almanac, is considered the hometown of this butter. Made from the milk of cows fed with herbs grown in Tonya's pristine nature, it offers a healthy and natural flavor. One of the most important features of this butter is that it is produced using traditional methods. Another significant characteristic is that it is a geographical indication product. Tonya Butter is an excellent choice for breakfasts, pastries, and cooking. It is particularly preferred in the preparation of local delicacies such as pide and börek. You can buy fresh Tonya Butter from local markets.

04

MISIR EKMEĞİ

Cornbread

Mısır ekmeği, mısır ununun fırınlandıktan sonra un haline getirilerek işlenmesi ile yapılan bir ekmeğ çeşididir. Mısır unu içerisine tuz ve az miktarda şeker eklenerek mayalandıktan sonra pişirilir.

Cornbread is a kind of bread made by processing corn flour into flour after baking. Add salt and a little sugar to the corn flour and cook it after the yeast.

05

VAKFIKEBİR EKMEĞİ

Vakfikebir Bread

Vakfikebir Taş Fırın Ekmeği'nin, özellikle taş fırınlarda pişirilmesi, şekli, tadı ve bayatlamayan özelliğiyle yalnızca Türkiye'de değil dünyada da eşi olmayan ve dilimle satılan tek ekmektir. Taş fırın ekmeğini özel kılan pişirildiği fırın başta olmak üzere, suyu, odunu, unu, mayası, havası, şekli, ağırlığı ve pişiren ustasıdır. Bu nedenledir ki ülkemizin her yanında üretilmesine rağmen Vakfikebir standardı hiçbir zaman yakalanamamaktadır.

Vakfikebir Stone Bakery It is the only bread that is cooked in stone ovens, which is not only in Turkey but also in the world with its shape, taste and ostentatious properties and sold in slices. The stone oven bread is mainly cooked in special oven, water, wood, flour, yeast, air, shape, weight and cooker. For this reason, the Vakfikebir standard is never captured, although it is produced all over our country.

06

SÜRMENE PİDESİ

Sürmene Pita

Hamuru elle açılan, yöresel peynir ve et ürünlerinin kullanıldığı Sürmene pidesi, taş fırınlarda pişirilip, Trabzon'a has tereyağı konularak servis ediliyor. Hamurun açılış ve pişiriliş şekli ile kullanılan malzemeler Sürmene pidesini lezzet olarak diğerlerinden farklı yapıyor. Yolu buralara düşen tüm misafirlerimizin güzel Sürmene'mizde pide yemeden geri dönmemelerini tavsiye ediyoruz.

Dried pizza, which is made by using hand-made, local cheese and meat products, is cooked in stone ovens and served with Trabzon's butter. The materials used with the dough opening and cooking style are different from the others as Sürmene pita. We recommend that all our guests who fall by the road do not return to their homes without eating pita in our beautiful Sürmene.

07

KALKANOĞLU PİLAVI

Kalkanoğlu Rice

1853'te Osmanlı-Rus Savaşı sonrasında en çok sıkıntı çekilen şeylerin başında yiyecek ve giyecek geliyordu. Yiyecek olarak askere her gün ancak pilav-hoşaf ve ekmeğ verilirdi. 1856'dan günümüze teraziyle tartılarak verilen pilav 5 (beş) kuşaktır Pazarkapı mevkiinde Kalkanoğlu Pilavı adı altında pilav yapımına nesiller boyu devam ediyor.

In 1853, after the Ottoman-Russian war, food and clothes were the most troublesome thing. As food, the soldier could only get rice and soup and bread every day. In 1856, rice was weighed with daily scales and after that for 5 generations Pazarkapı is the home of production of Kalkanoğlu pilaf.

08

ARSİN FOŞA FINDIĞI

Arsin Foşa Hazelnut

Trabzon'un Arsin ilçesinde yetişen ve kendine özgü lezzetiyle bilinen bir fındık çeşididir. Bu fındık, yüksek kaliteli ve lezzetli olmasının yanı sıra, besin değerleriyle de dikkat çekmektedir. Arsin Foşa Fındığı, yuvarlak ve büyük tanesiyle bilinir. Lezzeti hafif tatlı ve yağlıdır; bu da onu hem atıştırmalık hem de çeşitli tatlı ve hamur işlerinde kullanılabilir hale getirir. Bu fındık türü, Arsin'in iklimi ve toprak yapısı sayesinde yüksek verim sağlar. Özellikle dağlık alanlarda yetiştirilmesi, fındığın kalitesini artırmaktadır. Arsin Foşa Fındığı, Arsin ilçesindeki yerel pazarlar ve fındık üreticilerinin dükkanlarında bulunabilir.

The Arsin Foşa Hazelnut is a unique variety grown in the Arsin district of Trabzon, known for its distinctive taste. This hazelnut stands out not only for its high quality and delicious flavor but also for its rich nutritional value. It is characterized by its round shape and large size. With a mildly sweet and oily taste, it is a versatile ingredient that can be enjoyed as a snack or used in various desserts and baked goods. The fertile soil and favorable climate of Arsin, especially in its mountainous areas, contribute to the high yield and superior quality of this hazelnut. Arsin Foşa Hazelnut can be found in local markets and the shops of hazelnut producers in the Arsin district.

09

ÇAY

Tea

Bölgede çay tarımına 1930'lu yıllarda başlandı. Dikildikten beş yıl sonra ve yılda 3 kez ürün veren çay asırlık bir bitkidir. Özellikle Trabzon'un doğusundaki ilçelerde çay tarımı yapılmaktadır.

Tea in the region began in 1930's. Five years after planting and three times a year, the tea plant is a centennial plant. Especially in the provinces of eastern Trabzon, tea cultivation is carried out.

10

TRABZON HURMASI

Trabzon Persimmon

Trabzon hurması, halk arasında "Cennet Hurması" olarak da bilinir. Karadeniz Bölgesi'ne özgü olan bu tatlı ve besleyici meyve, sonbaharda olgunlaşır. Zengin vitamin ve minerallerle dolu olan Trabzon hurması, özellikle C vitamini, A vitamini ve lif kaynağıdır. Taze olarak tüketilebildiği gibi, tatlısı, marmelatı ve kuru da yapılır. Hem sağlığa faydalı hem de lezzetli olan bu meyve, Karadeniz mutfağının önemli bir parçasıdır.

Persimmon, also known as "cennet hurması" (heavenly persimmon) in local parlance, is a sweet and nutritious fruit native to the Black Sea Region. It ripens in the autumn. Rich in vitamins and minerals, persimmon is especially a source of vitamin C, vitamin A, and fiber. It can be consumed fresh, or made into desserts, marmalades, and dried persimmons. Both healthy and delicious, this fruit is an important part of Black Sea cuisine.

11

KARAYEMİŞ

Cherry Laure

Karayemiş meyvesi, ülkemizde taflan, karamiş, kattak, Laz üzümü, Laz-Gürcü kirazi, Tçko, tanal olarak da bilinir. Bitkinin tabii yayılma alanı Karadeniz'in doğu bölgeleri, Kafkaslar, Toroslar, Kuzey ve Doğu Marmara'dır. Genel olarak ılıman iklim bölgelerinin meyvesidir.

Karayemiş fruit is known in our country as taflan, karamiş, kattatak, laz grape, laz-georgian cherry, Tçko and tanal. The area where the plant spreads is the eastern regions of the Black Sea, Caucasus, Taurus, North and East Marmara. It is generally the fruit of mild climate regions.

12

LİGARBA

Blueberry

Ligarba (yaban mersini) meyvesinin marmelatı ve reçeli yoğun bir şekilde yapılmaktadır. Böylelikle bu meyvenin hem şifasından faydalanılmakta hem de sabah kahvaltısında masaları süslemektedir.

The jam and jam of the lychee (blueberry) juice are made intensely. Thus, this fruit is beneficial not only in its healing but also in his morning tables.

13

KUYMAK

Kuymak

Trabzon'a özel bir lezzet olan kuymak, özellikle çabuk hazırlanışıyla sofralarda yerini alır. Mısır unu, tereyağ, telli peynir, su ve tuzla hazırlanır. Peynir tellenmeye başladığında servis edilir.

A special flavor of Trabzon, it is especially prepared with a quick preparation. It is prepared with corn flour, butter, wired cheese, water and salt. Cheese is served when you start to tender.

14

KARALAHANA SARMASI

Stuffed Collard Greens

Doğu Karadeniz Bölgesi'ne özel kara lahana sarması özel günlerde ve misafir ağırlanırken sofraların olmazsa olmazıdır. Etili, yarma mısırlı ve sade olmak üzere çeşitlendirilir.

The special black cabbage wedge to the Eastern Black Sea region is an indispensable source of food for special occasions and guests. It is diversified to be meaty, splitting corn and plain.

15

TURŞU KAVURMASI

Pickled Vegetables Sauté

Pratik lezzetlerle oluşan yöresel yemeklerimizden biri de turşu kavurmasıdır. Soğan ve taze fasulyeyle önceden kurulan turşu, tereyağıyla kavrulur ve mısır ekmeği eşliğinde afiyetle yenir.

One of the traditional dishes made with practical flavors is pickle roasting (*turşu kavurması*). Pickled onions and green beans, which are prepared in advance, are stir-fried with butter and served with cornbread for a delightful meal.

16

HAMSİKÖY SÜTLACI

Hamsiköy Rice Pudding

Hamsiköy sütlacı, Trabzon'un Hamsiköy yöresine özgü bir sütlaç türüdür. Süt, pirinç ve şeker temel malzemeleri kullanılarak üretilen yöresel tatlıdır. Türk Patent ve Marka Kurumu tarafından tescillenen Hamsiköy sütlacı, 2017 yılında coğrafi işaret belgesi almıştır.

Hamsiköy Sütlaç is a type of rice pudding specific to the Hamsiköy region of Trabzon. It is a local dessert produced using the basic ingredients of milk, rice and sugar. Hamsiköy Sütlacı, registered by the Turkish Patent and Trademark Office, received a geographical indication certificate in 2017.

17

VAKFIKEBİR KÜLEK PEYNİRİ

Vakfıkebir Külek Cheese

Trabzon'un Vakfıkebir ilçesine özgü, geleneksel yöntemlerle üretilen bir peynir türüdür. Genellikle inek sütünden yapılan bu peynir, tuz ve mayalama işlemi ile hazırlanır. Peynir, küleklerde olgunlaşırken kendine özgü bir aroma ve tat kazanır. Tuzlu ve yağlı bir yapıya ve kremalı bir dokuya sahiptir. Genellikle kahvaltılarda, böreklerde veya mezelerde tercih edilir. Yüksek protein içeriği ile besleyici bir gıda kaynağıdır ve yerel halk tarafından sıklıkla tüketilir. Vakfıkebir Külek peyniri, özellikle Vakfıkebir ve çevresindeki köylerde üretilir. Yerel pazarlar ve süt ürünleri dükkanlarında bulmak mümkündür.

Vakfıkebir Külek Cheese is a traditional cheese variety unique to the Vakfıkebir district of Trabzon. Made primarily from cow's milk, it is prepared using a salting and fermentation process. As it matures in wooden barrels known as *külek*, the cheese develops its distinctive aroma and flavor. It has a salty, creamy, and rich texture, making it a popular choice for breakfasts, pastries, and meze platters. With its high protein content, it serves as a nutritious food source and is widely consumed by locals. Vakfıkebir Külek Cheese is produced especially in Vakfıkebir and its surrounding villages. It can be found in local markets and dairy shops.

18

YOMRA ELMASI

Yomra Apple

Trabzon'un eşsiz lezzeti Trabzon'un Yomra ilçesinde yetişen, bölgeye özgü bir elma türüdür. Bu elma, özellikle tatlılığı ve kıvamıyla dikkat çekerken, yerel halkın vazgeçilmez meyvelerinden biridir. Yomra elması, genellikle tatlı bir lezzete sahip olup, sulu ve gevrek bir yapısı vardır. Bu özellikleri onu hem taze tüketim için hem de çeşitli tatlıların yapımında popüler kılar. Yomra ilçesinin iklimi ve toprak yapısı, bu elmanın yetişmesi için oldukça uygundur. Yerel çiftçiler, geleneksel yöntemlerle bu elmayı yetiştirir. Yomra elması, Yomra'daki yerel pazarlar ve bahçelerde taze olarak bulunabilir. Ayrıca, Trabzon'un diğer bölgelerinde de satışı yapılmaktadır.

The Yomra Apple is a distinctive apple variety grown in the Yomra district of Trabzon. Renowned for its sweetness and crisp texture, it is one of the most beloved fruits among locals. The Yomra Apple is known for its juicy, crunchy, and sweet flavor, making it a popular choice for fresh consumption as well as for use in various desserts. The climate and soil conditions of Yomra provide an ideal environment for its cultivation. Local farmers grow this apple using traditional methods, preserving its authentic taste and quality. Yomra Apples can be found fresh in local markets and orchards in Yomra and are also sold in other parts of Trabzon.

19

YÖRESEL KIYAFETLER

Local Clothing

Giyim, kültürün en önemli öğelerinden birisidir. Yörenin iklimi, halkın yaşam şekli, dini inançlar gibi pek çok konuda bilgi verir. Trabzon - Şalpaazarı (Ağasar) ilçesinin geleneksel kültüründe en önemli öğelerden birisi de geleneksel kadın kıyafetidir. Pek çok özelliğini kaybetmiş olmakla beraber halen canlılığını korur. Bu yönüyle Şalpaazarı'nı temsil ettiği gibi Trabzon ve hatta tüm Karadeniz kadın kıyafetlerini de temsil ettiği söylenebilir.

Clothing is one of the most important items of the culture. It gives information about the climate, the way of life of the people and religious beliefs. One of the most important items in the traditional culture of Trabzon - Şalpaazarı (Ağasar) District is traditional women's clothing. Preserve your vitality with the loss of many features. It can be said that Trabzon and even all Black Sea women's clothes are represented as Şalpaazarı represents this direction.

20

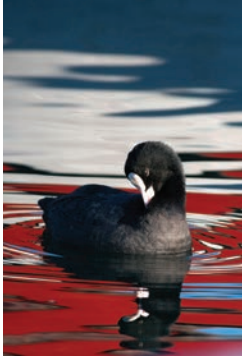
HORON

Horon (Blacksea Folk Dance)

Horon kol kola dairesel şekilde oynanan bir halk oyunudur. Karadeniz'de yalnız başına iş yapmak çok zor olduğundan horon; Karadenizli'nin her işte elele verilmesini, birlikte çalışmaya duyduğu ihtiyacı anlatmasıdır. Karadeniz tüm görkemiyle, bütün özelliklerini yöre insanına aksettirmiş, iklimi, bulunduğu coğrafyanın dağlık olması gibi nedenler yaşayışları etkilemiş, Karadenizli'nin tez canlılığı, hareketliliği, alışkanlıkları, bir günde 4 mevsimi yaşayabilmesi gibi unsurlar horonun alt yapısını oluşturmuş, zamanla halk, düğün ve eğlencelerde bu oyunu sergilemeye başlamıştır.

Horon is a folk dance played with arms locked in a circular position. Since it is very difficult to do alone in the Black Sea, horon It is the need of the Black Sea to be handed down in every job, the need to work together. The elements of the Black Sea, such as the thrill life, activity, habits and living conditions of four seasons in a day, constituted the subordinate structure of horon and it is possible to exhibit this game in public, weddings and entertainments over time.

Doğa Sporları	01
Trekking ve Dağcılık	02
Yamaç Paraşütü	03
Off Road	04
Kuş ve Bitki Gözlemciliği	05
Oryantiring Sporları	06

DOĞA AKTİVİTELERİ

*Nature
Activities*

07

01

DOĞA SPORLARI

Outdoor Sports

Yeşilin ve mavinin en bol olduğu Trabzon doğal güzellikleriyle insanı büyüleyen doğa tutkularının vazgeçilmez adreslerinden biridir. Zengin bitki örtüsü ve yemyeşil doğasıyla temiz hava eşliğinde trekking yapabilir, dağcılık parkurlarında tırmanabilirsiniz. Eğer ben yürümek istemiyorum ama doğal güzellikleri de keşfetmek istiyorum dersanız Jeep Safari'nin tadını çıkarabilirsiniz. Bunun yanı sıra yeşilin ve mavinin uyumu ve güzelliklerini yüksekten görmek isteyenler için yamaç paraşütü yapabilirsiniz. Adrenalin ve heyecanı sevenler için ise rafting yapabileceğiniz akarsularımız da mevcuttur.

Trabzon which fascinate people with its natural beauties is one of the indispensable addresses of nature lovers. With rich vegetation and lush nature, you can do trekking in the fresh air, climbing mountain on the climbing trails. If you say I do not want to walk, but still want to explore the natural beauties, you can enjoy the Jeep Safari. Besides, you can paraglide for those who want to see from the air the view of harmony and beauty of green and blue. For those who like adrenaline and excitement, we also have streams where you can rafting.

02

TREKKING VE DAĞCILIK

Trekking and Climbing

Trekking ve dağcılık Trabzon'un en önemli etkinliklerindedir. Kulin Dağı rotası en önemli trekking rotasıdır. Trabzon'un Maçka ilçesine bağlı Kulindağı Yaylası'ndan başlayan trekking rotası Kulindağı Yaylası - Figanoy Yaylası - Lişer Yaylasıyla sonlanmaktadır. Trekking sonrası, temmuz ayının ilk hafta sonu ise, Lişer Yaylası Soğuksu Etkinliklerine katılabilirsiniz. Dağlarda yürüyüş sırasında kamp kurabilirsiniz. Bununla birlikte çok sayıda dağcılık stili uygulanabilir. En önemli dağcılık rotası Uzungöl-Demirkapı-Karakaya (Çaykara) parkurudur.

Trekking and climbing are the two of the most important events of Trabzon. Kulin Mountain route is the most important trekking route. The trekking route that start from the Kulin Dağ Plateau which is located in the Maçka district of Trabzon ends with Kulindağı Plateau - Figanoy Plateau - Liecher Plateau. After the trekking, on the first weekend of July, you can take part in the Lişer Plateau events. You can camp during hiking in the mountains. The most important mountain route to climb is Uzungöl - Demirkapı Plateau - Karakaya (Çaykara).

03

YAMAÇ PARAŞÜTÜ

Paragliding

Trabzon, doğanın eşsiz manzaralarını gökyüzünden izleme imkânı sunan yamaç paraşütü ile macera tutkunlarını cezbediyor. Bulutların arasında süzülürken Karadeniz'in büyüleyici güzellikleri gözlerinizin önüne seriliyor. Bölgedeki yamaç paraşütü keyfini Uzungöl'de deneyimleyebilir, profesyonel rehberler eşliğinde unutulmaz bir uçuş yapabilirsiniz. En sık tercih edilen uçuş parkuru rotası: Uzungöl - Karastel Tepesi / Uzungöl - Karaçımah Tepesi.

Trabzon entices adventure enthusiasts with the thrill of paragliding, offering a chance to witness nature's stunning beauty from the skies. As you glide through the clouds, the breathtaking landscapes of the Black Sea region unfold before your eyes. Currently, you can experience the excitement of paragliding in Uzungöl, where professional guides ensure a safe and unforgettable flight. The most preferred routes are: Uzungöl - Karastel Hill / Uzungöl Karaçımah Hill.

04

OFF ROAD

Off Road

Çaykara - Karaçam - Soğanlı - Kuşmer 47.48 kilometre - orta zorlukta; Ataköy, Hamsiköy Cıvra 12.16 kilometre - orta zorlukta; Hamsiköy, Sultan Murat Yaylası - Bayburt Aydıntepe 39.26 kilometre - kolay; Arpalı, Uzungöl - Üzengili - Soğanlı Dağı 46.63 kilometre - orta zorlukta; Uzungöl, Hıdırnebi - Akçaabat 27.17 kilometre - orta zorlukta; Kuruçam, Uzungöl - Galester Yaylası 11.28 kilometre - orta zorlukta; Uzungöl, Araklı - Karameşe Şelalesi - Yağmurdere - Gümüşhane 120.49 kilometre - orta zorlukta; Araklı, Beşikdüzü - İkisü 125.41 kilometre - orta zorlukta; Beşikdüzü, Trabzon İra 2009 leg C, 677.93 kilometre - orta zorlukta; Coşandere, İstali yolu 1. kısım 1.31 km 1.28 kilometre - orta zorlukta; Cıvra, 4.44 kilometre - orta zorlukta yer, Konaklar.

Çaykara - Karaçam - Soğanlı - Kuşmer 47,48 km / Place: Ataköy, Medium Difficulty Hamsiköy Neighborhood 12,16 km - Medium Difficulty Place: Hamsiköy, Sultan Murat Plateau - Bayburt Aydıntepe 39,26 km - Easy Difficulty Place: Arpalı, Uzungöl - Üzengilli - Soğanlı Mountain 46,43 km - Medium Difficulty Place: Uzungöl, Hıdırnebi - Akçaabat 27,17 km Medium Difficulty Place: Kuruçam, Uzungöl - Galester Plateau 11,28 km - Medium Difficulty Place: Uzungöl, Araklı - Karameşe Waterfall - Yağmurdere - Gümüşhane 120,49 km - Medium Difficulty Place: Araklı, Beşikdüzü - İkisü 125,41 km - Medium Difficulty Place: Beşikdüzü, İra 2009 leg C 677,93 km - Medium Difficulty Place: Coşandere, İstali Route Part 1,1,31 km 1,28 km - Medium Difficulty Place: Cıvra, 4,44 km - Medium Difficulty Place: Konaklar.

05

KUŞ VE BİTKİ GÖZLEMCİLİĞİ

Bird and Plant Observation

100'lerce endemik bitki türüne ve çeşitli kuş türlerine sahip Trabzon'da üniversite destekli yaban hayatı koruma adına gözlemler yapılmaktadır.

Trabzon has hundreds of endemic plant species and a variety of bird species and observations are made on behalf of university-sponsored wildlife conservation.

06

ORYANTİRİNG

Orienteering

Oryantiring (yönbul, orienteering) harita yardımıyla yön bulmayı içeren, zamana karşı yapılan bir spordur. Farklı arazi koşullarında yapılabilse de genellikle ormanlık alanlar tercih edilmektedir. Trabzon'da bulunan doğal zenginlikler oryantiring sporu için muhteşem bir altyapı sunmaktadır. Trabzon'un ilk Oryantiring Şampiyonası, 6 - 7 Mayıs 2017'de Ortahisar ilçesindeki Mağmat Boğazı ve Zağnos Vadisi - Atatürk Alanı güzergâhında yapılmıştır.

Orienteering is a time span that involves finding directions by map. Although it can be done in different terrains, it is usually preferred to make it in the forest. Amazing natural places in Trabzon provide a great infrastructure for Orienteering sports. Trabzon's first Orienteering Championship was held on May 6-7, 2017 at the Magmat Gorge and Zağnos Valley - Atatürk Field in Ortahisar.

Yalincak Plajı	01
Sürmene Kadınlar Plajı	02
Mersin Plajı	03
Kadın Yaşam ve İstihdam Merkezi	04
Özdemir Bayraktar Bilim Merkezi	05
Avni Aker Millet Bahçesi	06
Botanik Restoran	07
Eyof Restoran	08
Ganita Restoran	09
Dalyan Kafe	10
Mendirek Kafe	11
Peşko Bakery	12
Botanik Kır Kahvesi	13
Millet Bahçesi Büfe	14
Ayasofya Sahil Büfe	15
Sera Gölü Kafeterya	16
Fatih Parkı	17
Yalincak Sosyal Tesisleri	18
Atatürk Köşkü Çay Bahçesi	19
Atapark Çay Bahçesi	20

SOSYAL YAŞAM ALANLARI

Social Living Spaces

08

01

YALINCAK PLAJI

Yalıncaak Beach

Trabzon'un Ortahisar ilçesine bağlı Yalıncaak Plajı, şehir merkezine oldukça yakın bir mesafede konumlanmıştır ve Trabzon'un sahilinde denize girebileceğiniz en popüler alanlardan biridir. Hem yerli hem de yabancı turistler için cazip bir durak olan Yalıncaak Plajı, Karadeniz'in temiz ve serin sularında yüzmeye imkânı sunar.

Plaj, geniş kum alanı ve düzenli olarak temizlenen sahiliyle bilinir. Ayrıca, plajda aileler ve çocuklar için güvenli bir yüzmeye deneyimi sağlanırken, şezlong ve şemsiye gibi hizmetler de sunulmaktadır. Yalıncaak Plajı'nda hem sakin bir gün geçirip doğanın tadını çıkarabilir hem de deniz sporları yapabilirsiniz.

Ulaşım açısından, Trabzon şehir merkezine yaklaşık 10 km mesafede bulunan plaja, toplu taşıma veya özel araçla kolayca ulaşabilirsiniz. Plajın hemen yakınında çeşitli kafe ve restoranlar da yer almaktadır; bu sayede deniz keyfinin ardından Karadeniz mutfağının lezzetlerini tadabilirsiniz.

Yalıncaak Beach, located in the Ortahisar district of Trabzon, is located quite close to the city center and is one of the most popular areas where you can swim on the coast of Trabzon. Yalıncaak Beach, which is an attractive stop for both domestic and foreign tourists, offers the opportunity to swim in the clean and cool waters of the Black Sea. The beach is known for its large area of sand and regularly cleaned beach. In addition, a safe swimming experience is provided for families and children at the beach, while services such as sun beds and umbrellas are also offered. You can spend a quiet day at Yalıncaak Beach, enjoy nature and do sea sports.

In terms of transportation, you can easily reach the beach, which is located about 10 km from Trabzon city center, by public transport or private car. There are also various cafes and restaurants right next to the beach, so you can taste the flavors of Black Sea cuisine after enjoying the sea.

02

SÜRMENE KADINLAR PLAĐI

Sürmene Women's Beach

Sürmene Kadınlar Plajı, Trabzon'un Sürmene ilçesinde yer alan ve kadınların özel olarak kullanabileceği bir plajdır. Doğal güzelliklerle çevrili bu plaj, sakin ve huzurlu bir ortam sunarak ziyaretçilerin rahatlamasına olanak tanır. Plaj, sadece kadınların kullanımına açıktır; bu da güvenli ve rahat bir atmosfer yaratır. Plajda bulunan tuvaletler, duşlar ve dinlenme alanları misafirlerine konforlu bir deneyim sunar.

Sürmene Kadınlar Plajı, Sürmene merkezine oldukça yakın bir konumda yer almaktadır.

Sürmene Women's Beach is a beach located in the Sürmene district of Trabzon that women can use privately. Surrounded by natural beauties, this beach offers a calm and peaceful environment, allowing visitors to relax. The beach is open to women only, which creates a safe and comfortable atmosphere. There are various facilities on the beach, such as toilets, showers and relaxation areas, which makes for a comfortable experience.

Sürmene Women's Beach is located in a very close location to the center of Sürmene.

03

MERSİN PLAJI

Mersin Beach

Trabzon'un Akçaabat ilçesine bağlı Mersin Plajı, Karadeniz'in serin sularında keyifli vakit geçirmek isteyenler için huzurlu bir kaçış noktasıdır. Plaj, şehir merkezine yaklaşık 25 km uzaklıktadır ve hem yerel halk hem de turistler tarafından sıklıkla tercih edilir. Geniş sahil şeridi ve sakin deniziyle dikkat çeken Mersin Plajı, özellikle yaz aylarında yüzme ve dinlenme amacıyla popüler bir duraktır.

Plajın temiz kumları ve hafif dalgalı denizi, çocuklu aileler için güvenli bir ortam sağlar. Plaj çevresinde bulunan çeşitli kafe ve restoranlar, ziyaretçilere Karadeniz mutfağının lezzetlerini deneme fırsatı sunar. Aynı zamanda bölgede konaklama imkânı da bulunmaktadır; bu da deniz keyfini daha uzun süre yaşamak isteyenler için uygun bir seçenektir.

Mersin Beach, which is connected to the Akçaabat district of Trabzon, is a peaceful escape point for those who want to spend a pleasant time in the cool waters of the Black Sea. The beach is located about 25 km from the city center and is often preferred by both locals and tourists. Mersin Beach, which attracts attention with its wide coastline and calm sea, is a popular stop for swimming and recreation, especially in summer.

The clean sands and gently choppy sea of the beach provide a safe environment for families with children. Various cafes and restaurants located around the beach offer visitors the opportunity to try the flavors of Black Sea cuisine. There is also accommodation in the area, so it is a suitable option for those who want to enjoy the sea for a longer time.

04

KADIN YAŞAM VE İSTİHDAM MERKEZİ

Trabzon Women's Life and Employment Center

Trabzon Kadın Yaşam ve İstihdam Merkezi, Ortahisar ilçesi Beşirli Mahallesi'nde yer alan özel bir tesistir. 30 Mayıs 2023'te açılan bu merkez, kadınların sosyal, ekonomik ve psikolojik destek alabilmesi için çeşitli hizmetler sunmaktadır. Merkez, kadınların istihdamına yönelik kurslar, fitness ve yüzme dersleri, çocuk oyun alanı gibi olanaklarla donatılmıştır.

Ayrıca, merkezde kadın danışmanlık hizmetleri de sunulmaktadır. Bu hizmetler arasında bireysel, çocuk ve aile danışmanlığı bulunmaktadır. Kurslar ve etkinliklerle birlikte, kadınlar hem sosyal bir ortamda bulunma fırsatı yakalıyor hem de becerilerini geliştirme imkânı buluyor.

Trabzon Women's Life and Employment Center is a private facility located in Beşirli Neighborhood in Ortahisar district. This center, which was opened on May 30, 2023, provides various services for women to receive social, economic and psychological support. The center is equipped with facilities such as courses for the employment of women, fitness and swimming lessons, a children's playground.

In addition, women's counseling services are also offered at the center. These services include individual, child and family counseling. With the courses and activities, women have the opportunity to be in a social environment and also have the opportunity to develop their skills.

05

ÖZDEMİR BAYRAKTAR BİLİM MERKEZİ

Özdemir Bayraktar Science Center

Özdemir Bayraktar Bilim Merkezi, Trabzon'un önemli eğitim ve eğlence merkezlerinden biri olarak 2022 yılında açılmıştır. Merkez, bilime ilgi duyan çocuklar ve gençler için interaktif sergiler, planetarium, atölye çalışmaları ve çeşitli bilimsel etkinlikler sunmaktadır.

Trabzon'un Ortahisar ilçesinde, modern bir mimariye sahip olan bu merkez, şehrin merkezi noktalarına yakın bir konumda yer alıyor. Bu sayede, ziyaretçiler kolayca ulaşım sağlayabiliyorlar. Özdemir Bayraktar Bilim Merkezi, bilimsel konuları eğlenceli bir şekilde keşfetmek isteyenler için tasarlanmıştır. Merkezde yer alan Planetarium'da uzay temalı gösterimler düzenlenmekte, çocuklar için zeka oyunları ve robotik atölyeleri gibi etkinlikler gerçekleştirilmektedir. Bu tür aktiviteler, gençlerin bilimle olan ilişkilerini güçlendirirken, meraklarını da teşvik etmektedir.

Merkez, çeşitli temalarda gösterim ve etkinlikler sunarak, ziyaretçilere farklı bilim alanlarını deneyimleme fırsatı veriyor. Güneş sistemine dair interaktif gösterimler ve uzayla ilgili eğlenceli programlar, özellikle çocukların ilgisini çekmektedir.

Özdemir Bayraktar Science Center was opened in 2022 as one of the important educational and entertainment centers of Trabzon. The center offers interactive exhibitions, a planetarium, workshops and various scientific activities for children and young people who are interested in science.

This center, which has a modern architecture in the Ortahisar district of Trabzon, is located close to the central points of the city. Thanks to this, visitors can easily provide transportation. Özdemir Bayraktar Science Center is designed for those who want to explore scientific topics in a fun way. Space-themed screenings are organized in the planetarium located in the center, activities such as mind games and robotics workshops are held for children. Such activities strengthen young people's relationships with science, while also encouraging their curiosity.

The center offers screenings and events on various themes, giving visitors the opportunity to experience different fields of science. Interactive screenings about the solar system and fun programs about space are of particular interest to children.

06

AVNİ AKER MİLLET BAHÇESİ

Avni Aker National Garden

Trabzon'un Ortahisar ilçesinde, eski Hüseyin Avni Aker Stadyumu'nun yerine yapılan Avni Aker Millet Bahçesi, şehirde modern bir yeşil alan sunarak, yerli ve yabancı ziyaretçilere huzur dolu bir kaçış noktası sağlıyor. Özellikle aileler ve spor yapmayı sevenler için ideal bir mekân olan bu bahçe, geniş yürüyüş yolları, çocuk oyun alanları, bisiklet yolları ve çeşitli sosyal alanlarıyla dikkat çekiyor.

Trabzon'un yeni nefesi olan Millet Bahçesi, hafta sonları piknik yapmak, dinlenmek ve sosyal aktivitelerde bulunmak için mükemmel bir ortam sunuyor.

Bölgedeki kafe ve sosyal tesisler de bahçeyi ziyaret edenlere keyifli bir mola imkânı tanıyor. Yeşil alanların içinde yapılan peyzaj çalışmaları, Trabzon'un doğal güzelliklerini yansıtıyor ve fotoğraf çekmeyi sevenler için harika manzaralar sunuyor.

The Avni Aker National Garden, built on the site of the old Hüseyin Avni Aker Stadium in the Ortahisar district of Trabzon, provides a modern green space in the city and provides a peaceful escape point for local and foreign visitors. This garden, which is an ideal place especially for families and those who like to do sports, attracts attention with its wide walking paths, children's playgrounds, bicycle paths and various social areas.

The National Garden, the New Breath of Trabzon, offers an excellent environment for picnicking, relaxing and social activities on weekends.

Cafes and social facilities in the region also offer a pleasant break to those who visit the garden. The landscaping works carried out in the green areas reflect the natural beauties of Trabzon and offer great views for those who like to take photos.

07

TRABZON BOTANİK RESTORAN

Trabzon Botanical Restaurant

Trabzon Botanik Parkı'nda yer alan Botanik Restoran, doğayla iç içe huzurlu bir atmosferde, yerel Karadeniz lezzetlerini keşfetmek isteyen ziyaretçiler için eşsiz bir fırsat sunuyor. Restoran, geniş yeşil alanların ortasında, doğal güzelliklerin tadını çıkararak lezzetli yemeklerin tadını çıkarmak isteyenler için mükemmel bir durak. Yemekler, Karadeniz'in zengin mutfağından esintiler taşıyan taze ve yerel malzemelerle hazırlanıyor. Trabzon'a özgü tatların yanı sıra ulusal mutfaklardan seçenekler de mevcut. Restoran, özellikle kahvaltı menüsüyle ziyaretçilerin ilgisini çekerken, doğa manzarası eşliğinde keyifli bir yeme içme deneyimi sunuyor.

Restoranın çevresinde yapılan yürüyüşler, doğa fotoğrafçılığı ve dinlenme imkânı, burayı doğasever turistler için de cazip bir seçenek haline getiriyor. Özellikle Karadeniz'in yeşil doğasını ve yerel kültürünü deneyimlemek isteyenler için ideal bir nokta.

The Botanical Restaurant, located in the Trabzon Botanical Park, offers a unique opportunity for visitors who want to explore the local Black Sea delicacies in a peaceful atmosphere intertwined with nature. The restaurant is the perfect stop for those who want to enjoy delicious food in the middle of large green areas, enjoying the natural beauty. The meals are prepared with fresh and local ingredients that carry the breezes of the rich cuisine of the Black Sea. In addition to the tastes unique to Trabzon, there are also options from national cuisines. While the restaurant attracts the attention of visitors especially with its breakfast menu, it offers a pleasant eating and drinking experience accompanied by a view of nature.

Walks around the restaurant, nature photography and recreation opportunities make this place an attractive option for nature-loving tourists as well. It is an ideal point especially for those who want to experience the green nature and local culture of the Black Sea.

08

EYOF RESTORAN

EYOF Restaurant

Trabzon'da yer alan EYOF Restoran, 2011 Avrupa Gençlik Olimpik Oyunları'na ev sahipliği yapmış olan kompleksin bir parçası olarak kurulmuştur. Restoran, şehrin merkezine yakın, spor etkinliklerinin ve turistlerin yoğun olduğu bir bölgede yer alır. Hem yerli halk hem de turistler için Karadeniz mutfağının otantik lezzetlerini modern bir ortamda deneyimleme imkânı sunar.

Restoranın menüsünde, bölgeye özgü yöresel yemekler dikkat çeker. Bunun yanı sıra, uluslararası mutfaktan esinlenmiş çeşitli lezzetler de sunularak misafirlere geniş bir yelpaze sunulur.

Located in Trabzon, EYOF restaurant was established as part of the complex that hosted the 2011 European Youth Olympic Games. The restaurant is located near the center of the city, in an area where sports events and tourists are busy. It offers the opportunity to experience the authentic flavors of Black Sea cuisine in a modern environment for both locals and tourists.

On the menu of the restaurant, regional dishes unique to the region attract attention. In addition, a wide range of flavors inspired by international cuisine are also offered to the guests.

09

GANİTA RESTORAN

Ganita Restaurant

Trabzon'un en ikonik noktalarından biri olan Ganita, şehirde hem yerli halkın hem de turistlerin favori buluşma noktalarından biridir. Ganita Restoran, bu güzel koyda deniz manzarası eşliğinde Karadeniz mutfağının en iyi örneklerini sunar. Restoran, özellikle taze deniz ürünleriyle ünlüdür. Hamsi, Karadeniz somonu, mezzit gibi balık çeşitlerinin yanı sıra yöresel kahvaltı vb. yerel lezzetler de menüde yer alır. Deniz kenarında, serin esintilerle yemeğin tadını çıkarmak isteyenler için ideal bir mekândır.

Ayrıca, Ganita'nın tarihî atmosferi ve modern restoran dokusu, ziyaretçilere unutulmaz bir yemek deneyimi sunarken, restoranın konumu sayesinde şehrin gürültüsünden uzaklaşarak doğayla iç içe bir ortamda vakit geçirme imkânı sağlar.

Ganita, one of the most iconic points of Trabzon, is one of the favorite meeting points of both locals and tourists in the city. Ganita Restaurant offers the best examples of Black Sea cuisine while overlooking the sea in this beautiful bay. The restaurant is especially famous for its fresh seafood. In addition to fish varieties such as anchovies, black sea salmon, haddock, local delicacies such as local breakfast are also included in the menu. It is an ideal place for those who want to enjoy food by the sea with cool breezes.

In addition, the historical atmosphere of Ganita and the modern restaurant texture provide visitors with an unforgettable dining experience, while the location of the restaurant allows them to spend time in an environment intertwined with nature, getting away from the hustle and bustle of the city.

10

DALYAN KAFE

Dalyan Cafe

Trabzon'un Ganita bölgesinde yer alan Dalyan Cafe, doğayla iç içe, ferah bir atmosfere sahip. Ziyaretçilerine muhteşem deniz manzarası eşliğinde dinlendirici bir mola sunuyor. Rahat oturma düzeni ve samimi ortamıyla hem yerel halkın hem de turistlerin ilgisini çekiyor.

Menüsü, kafe tarzı lezzetlerle dolup taşıyor. Taze malzemelerle hazırlanan sandviçler, tostlar ve burgerler, öğle ve akşam yemekleri için lezzetli seçenekler sunuyor. Öne çıkan ürünler arasında California Steak Sandviç, Reuben Sandviç, ve Dalyan Spesiyal Burger yer alıyor. Ayrıca, tatlı severler için San Sebastian Cheesecake ve Waffle gibi seçenekler de mevcut. Zengin içecek menüsü ise çeşitli çaylar, kahveler ve doğal içeceklerle tamamlanıyor.

Dalyan Cafe, located in the Ganita district of Trabzon, has a spacious atmosphere intertwined with nature. It offers its visitors a relaxing break with a magnificent sea view. It attracts the attention of both locals and tourists with its comfortable seating arrangement and friendly atmosphere.

The menu is full of cafe-style flavors. Sandwiches, toasts and burgers prepared with fresh ingredients offer delicious options for lunch and dinner. Featured products include California Steak Sandwich, Reuben Sandwich, and Dalyan Special Burger. In addition, there are also options such as San Sebastian Cheesecake and Waffles for dessert lovers. The rich beverage menu is complemented by a variety of teas, coffees and natural drinks.

11

MENDİREK KAFE

Mendirek Cafe

Ganita Mendirek Cafe, Trabzon'un eşsiz Karadeniz manzarası eşliğinde dinlenmek isteyenler için mükemmel bir durak. Doğanın kucağında, deniz kenarında yer alan bu kafe, samimi atmosferiyle ziyaretçilerini ağırlıyor.

Menüsünde bulunan hamburger çeşitleri, hafif atıştırmalıklar, çeşitli içecekler ve tatlılar misafirlere sunuluyor. Hem arkadaşlarınızla hem de ailenizle keyifli anlar geçirebileceğiniz bu mekânda, deniz manzarası eşliğinde içeceklerinizi yudumlayarak günün stresini atabilirsiniz.

Ganita Mendirek Cafe is an excellent stop for those who want to relax while enjoying the unique Black Sea view of Trabzon. Located on the lap of nature, by the sea, this cafe welcomes its visitors with its friendly atmosphere.

The variety of burgers, light snacks, various drinks and desserts on the menu are offered to the guests. In this place where you can spend pleasant moments with both friends and family, you can relieve the stress of the day by sipping your drinks while overlooking the sea.

12

PEŞKO BAKERY

Peşko Bakery

Trabzon'un en sevilen mekânlarından biri olan Peşko Bakery, yerel ve taze ürünleriyle öne çıkıyor. Özellikle ekmekek ve simit çeşitleriyle tanınan bu fırın, her yaşta ziyaretçiye hitap ediyor. Fırının sıcak atmosferi, misafirlerine ev sıcaklığında bir deneyim sunuyor.

Menüsünde ayrıca çeşitli hamur işleri ve tatlılar da bulunuyor. Taze yapılmış çörekler, poğaçalar ve tatlılar, hem kahvaltılar hem de atıştırmalıklar için ideal seçenekler sunuyor. Ziyaretçiler, çay veya kahve eşliğinde bu lezzetlerin tadını çıkarabilir. Peşko Bakery, Ganita Park'ta hızlı bir mola vermek veya aile ve arkadaşlarla keyifli bir zaman geçirmek için mükemmel bir yerdir.

Peşko Bakery, one of the most popular places in Trabzon, stands out with its local and fresh products. Especially known for its bread and bagel varieties, this bakery appeals to visitors of all ages. The warm atmosphere of the oven offers its guests an experience at home temperature.

There are also various pastries and desserts on the menu. Freshly made buns, pastries and desserts offer ideal options for both breakfasts and snacks. Visitors can enjoy these delicacies accompanied by tea or coffee. Peşko Bakery is the perfect place to take a quick break in Ganita Park or spend a pleasant time with family and friends.

13

BOTANİK KIR KAHVESİ

Botanical Garden Cafe

Trabzon'un gözde mekânlarından biri olan Botanik Kır Kahvesi, yemyeşil doğası ve ferah ortamıyla misafirlerine huzurlu bir kaçamak sunuyor. Özellikle aileler ve arkadaş grupları için ideal bir buluşma noktası olan bu kahve, şehrin gürültüsünden uzaklaşmak isteyenler için mükemmel bir seçimdir.

Menüsünde yer alan çeşitli içecekler, kahvaltı seçenekleri ve atıştırmalıklar, misafirlere lezzet dolu anlar yaşıyor. Çeşitli çay ve kahve alternatiflerinin yanı sıra, yerel lezzetlerle zenginleştirilmiş tatlar da bulunuyor.

Botanical Garden Cafe, one of the favorite places of Trabzon, offers a peaceful getaway to its guests with its lush nature and spacious environment. An ideal meeting point, especially for families and groups of friends, this coffee is an excellent choice for those who want to get away from the hustle and bustle of the city.

Various drinks, breakfast options and snacks on the menu give guests delicious moments. In addition to various tea and coffee alternatives, there are also flavors enriched with local flavors.

14

MİLLET BAHÇESİ BÜFE

National Garden Buffet

Trabzon'un en güzel yeşil alanlarından biri olan Avni Aker Millet Bahçesi içinde yer alan Millet Bahçesi Büfe, doğanın tadını çıkararak lezzetli atıştırmalıklar ve içecekler sunuyor. Özellikle aileler ve piknik severler için ideal bir durak olan bu büfe, yeşil alanın keyfini çıkarırken karnınızı doyurmanızı sağlıyor.

Menüsünde çay, kahve, sıcak ve soğuk içeceklerin yanı sıra, hafif atıştırmalıklar ve yöresel lezzetler de bulunuyor. Doğayla iç içe, sakin bir ortamda, sevdiğinizle keyifli anlar geçirebileceğiniz bu mekân, Trabzon'un doğal güzelliklerini keşfettikten sonra güzel bir mola noktası olarak öne çıkıyor. Büfenin sunduğu lezzetleri denemek ve yeşil alanın keyfini yaşamak için mutlaka ziyaret edilmeli!

Located in the Avni Aker National Garden, one of the most beautiful green areas of Trabzon, the Buffet offers delicious snacks and drinks while enjoying nature. An ideal stop especially for families and picnic lovers, this buffet allows you to feed your belly while enjoying the green area.

In addition to tea, coffee, hot and cold drinks, there are light snacks and local delicacies on the menu. This place, where you can spend pleasant moments with your loved ones in a quiet environment, intertwined with nature, stands out as a nice stopover point after exploring the natural beauties of Trabzon. It is a must visit to try the flavors offered by the buffet and enjoy the green space!

15

AYASOFYA SAHİL BÜFE

Hagia Sophia Seaside Buffet

Trabzon'un gözde mekânlarından biri olan Ayasofya Sahil Büfe, hem yerli hem de yabancı ziyaretçilere hitap eden samimi bir atmosfere sahip. Bu büfe, güzel deniz manzarası eşliğinde sunmuş olduğu çeşitli atıştırmalıklarla dikkat çekiyor.

Menüsünde yer alan ekmek arası lezzetler, sokak lezzetleri sevenler için ideal bir seçenek sunuyor. Taze sebzelerle zenginleştirilmiş balıklı, köfteli, tavuklu ekmek araları, misafirlerin damaklarını şenlendiriyor. Ayrıca, çay ve kahve gibi sıcak içeceklerin yanı sıra soğuk içecekler de menüde bulunuyor. Deniz sesleri eşliğinde keyifli bir molanın tadını çıkarırken, Ayasofya Sahil Büfe'de sunulan bu lezzetler, Trabzon'un sokak lezzetlerini deneyimlemek için mükemmel bir fırsat sunuyor. Eğer sahilde dinlenirken lezzetli bir atıştırmalık arıyorsanız, burası tam yerinde bir tercih!

Hagia Sophia Seaside Buffet, one of the favorite places of Trabzon, has a friendly atmosphere that appeals to both domestic and foreign visitors. This buffet attracts attention with the various snacks it offers accompanied by a beautiful sea view.

The bread decoctions on the menu offer an ideal option for lovers of street delicacies. Fish, meatballs, chicken bread decoctions enriched with fresh vegetables make the guests' palates festive. In addition, hot drinks such as tea and coffee, as well as cold drinks are on the menu. While enjoying a pleasant break accompanied by the sounds of the sea, these delicacies served at the Hagia Sophia Beach Buffet offer an excellent opportunity to experience the street delicacies of Trabzon. If you are looking for a delicious snack while relaxing on the beach, this is the right place to choose!

16

SERA GÖLÜ KAFETERYA

Sera Lake Cafeteria

Trabzon'un doğal güzelliklerinden biri olan Sera Gölü, ziyaretçilerine huzurlu bir atmosfer sunan şirin bir kafeterya ile hizmet vermektedir. Gölün etrafındaki yemyeşil alan, hem dinlenmek hem de doğanın tadını çıkarmak isteyenler için mükemmel bir mekândır.

Sera Gölü Kafeterya, çeşitli içecekler ve atıştırmalıklarla zenginleştirilmiş bir menü sunuyor. Özellikle çay ve kahve seçenekleri, misafirlerin keyifli vakit geçirmesine olanak tanırken, göl manzarası eşliğinde lezzetli bir mola imkânı sağlıyor. Doğayla iç içe bir ortamda, taze hava eşliğinde kahvaltı veya hafif atıştırmalıklarla güne enerjik bir başlangıç yapabilirsiniz.

Sera Lake, one of the natural beauties of Trabzon, offers service with a cozy cafeteria that offers a peaceful atmosphere to its visitors. The lush green area around the lake is the perfect place for those who want to relax and enjoy nature.

Sera Lake Cafeteria offers a menu enriched with various drinks and snacks. Especially tea and coffee options allow guests to have a pleasant time, while providing a delicious break with a view of the lake. In an environment intertwined with nature, you can make an energetic start to the day with breakfast or light snacks accompanied by fresh air.

17

FATİH PARKI

Fatih Park

Trabzon'un merkezinde yer alan Fatih Parkı, doğanın huzurunu arayanlar için ideal bir mekândır. Şehrin gürültüsünden uzaklaşarak sakin bir gün geçirmek isteyenler için mükemmel bir yerdir. Yeşil alanları, yürüyüş yolları ve göletleri ile park, hem yerli halk hem de turistler tarafından sıkça tercih edilmektedir.

Fatih Parkı, çocuk oyun alanları ile aileler için de uygun bir ortam sunmaktadır. Ayrıca, piknik alanları sayesinde, sevdiklerinize birlikte keyifli anlar geçirebilirsiniz. Parkta bulunan kafeterya, güzel bir manzara eşliğinde çay ve atıştırmalıklar sunarak, dinlenmek isteyen misafirlere hitap etmektedir. Parkın içinde yer alan Kitap Kafe, kitap severler için harika bir durak. Rahat bir ortamda kitap okuyabilir, taze demlenmiş çay veya kahve eşliğinde kendinizi kitapların dünyasına kapatabilirsiniz.

Fatih Park, located in the center of Trabzon, is an ideal place for those who are looking for the tranquility of nature. It is the perfect place for those who want to spend a quiet day away from the hustle and bustle of the city. The park with its green areas, walking paths and ponds is frequently preferred by both locals and tourists.

Fatih Park also offers a suitable environment for families with children's playgrounds. In addition, thanks to the picnic areas, you can spend pleasant moments with your loved ones. The cafeteria located in the park caters to guests who want to relax by offering tea and snacks while enjoying a beautiful view. The Book Cafe, located in the park, is a great stop for book lovers. You can read books in a comfortable environment, immerse yourself in the world of books with freshly brewed tea or coffee.

18

YALINCAK SOSYAL TESİSLERİ

Yalincak Social Facilities

Yalincak Sosyal Tesisleri, Trabzon'un doğayla iç içe ve huzur dolu bir köşesinde, ziyaretçilerine mükemmel bir deneyim sunuyor. Özellikle ailelerin ve arkadaş gruplarının tercih ettiği bu tesis, güzel manzarası ve geniş yeşil alanlarıyla dikkat çekiyor.

Tesis, piknik alanları, çocuk oyun parkları ve yürüyüş yolları gibi çeşitli olanaklar sunarak, her yaşta ziyaretçiye hitap ediyor. Ayrıca, kafeteryasıyla taze ve lezzetli atıştırmalıklar, sıcak içecekler ve soğuk içecekler sunulmakta. Ziyaretçiler, aileleriyle ya da arkadaşlarıyla birlikte keyifli bir gün geçirmek için bu kafeteryayı tercih ediyor. Yalincak Sosyal Tesisleri, çeşitli sosyal etkinlikler ve organizasyonlar için de uygun bir alan sağlıyor. Doğayla iç içe olan bu mekân, hem dinlenmek hem de sosyalleşmek için ideal bir ortam sunuyor.

Yalincak Social Facilities offer an excellent experience to its visitors in a peaceful and nature-filled corner of Trabzon. Especially preferred by families and groups of friends, this facility attracts attention with its beautiful views and large green areas.

The facility caters to visitors of all ages by offering various facilities such as picnic areas, children's play parks and walking paths. In addition, fresh and delicious snacks, hot drinks and cold drinks are offered with the cafeteria. Visitors prefer this cafeteria to spend a pleasant day with their families or friends. Yalincak Social Facilities also provide a suitable space for various social events and organizations. This place, which is intertwined with nature, offers an ideal environment for both relaxing and socializing.

19

ATATÜRK KÖŞKÜ ÇAY BAHÇESİ

Ataturk Mansion Tea Garden

Trabzon'un gözde mekânlarından biri olan Atatürk Köşkü Çay Bahçesi, hem tarihi hem de doğal güzellikleriyle dikkat çekiyor. Şehrin merkezine yakın bir konumda yer alan bu bahçe, Atatürk'ün 1930'lu yıllarda ziyaret ettiği köşkün hemen yanı başında bulunuyor. Ziyaretçiler, tarihi köşkün eşsiz mimarisine hayran kalırken, aynı zamanda yeşil alanların ve muhteşem manzaranın tadını çıkarabiliyor.

Tesis, Trabzon'un yemyeşil doğasıyla çevrili bir konumda yer alıyor. Bahçenin sakin atmosferi, hem yerli hem de yabancı turistlerin ilgisini çekiyor. Aileler ve arkadaş grupları, burada bir araya gelerek hoş vakit geçirebilirler.

Atatürk Mansion Tea Garden, which is one of the favorite places of Trabzon, attracts attention with both its historical and natural beauties. Located near the center of the city, this garden is located right next to the mansion that Ataturk visited in the 1930s. Visitors can admire the unique architecture of the historic mansion while at the same time enjoying the green areas and the magnificent view.

The property is located in a location surrounded by the lush nature of Trabzon. The calm atmosphere of the garden attracts the attention of both domestic and foreign tourists. Families and groups of friends can have a pleasant time decoupling together here.

20

ATAPARK ÇAY BAHÇESİ

Atapark Tea Garden

Trabzon'un merkezinde yer alan Atapark Çay Bahçesi, hem yerli hem de yabancı turistler için keyifli bir mola noktasıdır. Şehrin yeşil alanlarından biri olan Atapark, sakin bir atmosfer sunarken, çay bahçesiyle ziyaretçilerine lezzetli içecekler ve atıştırmalıklar sunmaktadır.

Menüsünde çeşitli çay seçenekleri bulunan Atapark Çay Bahçesi, ayrıca yerel atıştırmalıklar ve hafif yiyeceklerle damak tadınıza hitap eder. Doğanın içinde oturup çayınızı yudumlayarak, günün stresinden uzaklaşabilirsiniz.

Atapark Tea Garden, located in the center of Trabzon, is a pleasant stopover point for both domestic and foreign tourists. Atapark, which is one of the green areas of the city, offers a calm atmosphere and offers delicious drinks and snacks to its visitors with its tea garden.

Atapark Tea Garden, which has a variety of tea options on the menu, also caters to your taste buds with local snacks and light foods. By sitting in nature and sipping your tea, you can get away from the stress of the day.

Trabzon'da gün batımı • Sunset in Trabzon

Sümela Manastırı • Sumela Monastery

Karaçam

📍 Gülbaharhatun Mah. Kahramanmaraş Cad.
No: 159 Ortahisar / TRABZON

✉ info@trabzon.bel.tr

🌐 www.trabzon.bel.tr

📱 /trabzonbeltr

